

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre ... 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel ■ Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
 2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

II évfolyam BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, 1908 JANUÁR 16 14. szám

A HIR 120-ik száma:

Wekerle és Andrássy
 nyilatkozata a házszabályrevízió-
 ról és a választói jogról

Polónyi kudarca
 Megsemmisítették a járásbiróság
 ítéletét

Véres fogadtatás
Zágrábban
 Az új bánt közáporral várták.
 Egy osztályfő megsebesült

Egyszakaszos klotür
 Megfojtják a szólásszabadságot.
 Kivételes hatalom az elnököknek

Rohamlépésben
 A kormány minden javaslatot
 visszavon, a költségvetést és a vá-
 lasztói reformot a klotürös ház-
 szabály alapján tárgyalják

Sorozás februárban
 Ujabb kormánycsiny

Királyi Kegyelem
Wekerlének
 Büntetlenül párbajozott

Darabonték szennyese
 Mossa a zárószámadási bizottság

KAVARODÁS
 a szérum-ügyben
 Vádlottból — vádló

VISSZA
 az adójavaslatokkal!
 Akció Wekerle reformja ellen.
 Visontai interpellált

A megrontott család
 Egy házaspár merénylete

A SZINHÁZÉGÉS
 borzalmi

Távirat. Telefon
Kilenc riport

Korpa között!

Elindult ma sikerei útjára Rauch Pál báró. A gondviselés küldötte férfit, akire Wekerle biztos reményekkel ruházta át a hatalmat, a mikor Rakodczay semmire sem ment. Optimista lelkeké a világ, hát megkapta legfelsőbb kinevezését Rauch Pál báró és a király névaláírásának láttára megható naivsággal hitte, hogy ő bizony rendet teremt a Dráva-Száva között. Hivatásába ma beleharapott, de bizony az első falat a torkán akadott s majdhogynem katasztrófa kerekedett a dologból.

Bevonult a bán Zágráb városába. A király küldöttét, a magyar kormány megbízottját épületes ceremóniák között fogadták horvát testvéreink. Eppen csak hogy hóhért nem küldtek még a nyakára, különben csinosabb installációt apagyilkos sem kaphat. Aki lement, hogy rendet teremtsen, azal kezdhetette működését, hogy elcsapta a rendőrség fejét, aki bizony nem tehet arról, hogy ép bőrrel menekülhetett palotájába a bán. A lázítók gyalázatosságaitól megmérgezett tömeg rárontott a bánra és kíséretére, így jelentve jó eleve, hogy minő álláspontot foglal el a „jog és alkotmány” magasztos politikájával szemben.

Megbukott hát már a mai napon az új alakulás legrózsásabb pontján. Hogyan, hogy nem, a Wekerle-kormány hirtelenében érzelmi jelenségekre építette reménységeit és büszke örömmel hirdette az új bánról: — ez a mi emberünk! Végre az igazi, aki előtt nincs akadály, a kinek gyökere van a horvátok között, hiszen az édesapja, Rauch Levin báró tetőzte be a horvát-magyar kiegyezés nehéz művét! Pál bárónak e szerint csak folytatnia kell, a mit Levin báró megkezdett. Akkor, a koronázó országgyűlés vajudásai közepette, az öreg Rauch ropant erőre kapott és lefűlelte Strossmayert is, Mazuranicsot is, — miért ne végezne a fiatal Rauch Supilóval, Frankkal, Medakovicssal és velük egyetemben az egész bandával?

Egy kis elszámítás történt megint. A reménység alighanem kutba esett szöröstül-böröstül. Akkor, a Rauch Levin báró idején, úgy látszik, még lehetett beszélni az illyrekkkel, még volt zsiros falat, a mi betömte a szájukat, de ma — uramfia, ma! — megkaptak már mindent a drávamelléki atyafiak s most nem kisebb az étvágyuk, éppen csak Magyarországot akarják felfalni. És akkor nem is taktikáztak velük bűnös és becstelen célatokkal. Akkor Deák Ferenc vitte a dolgokat s nem Polónyi Géza, nem is szaladt senki utánuk, hogy szűrjük össze a levét, bandita-testvér! És a magyar kormány se rendelt meg forradalmat, hogy föl lehessen bombázni a magyar törvényhozás szabadságát.

Az új bán ma már tapasztalhatta közvetlen közelségből, hogy mennyire elvadtotta a kormány Zágráb népét. Láthatja, hogy sokat ígértek nekik azért a szolgálattért, hogy szentelt viz alá tartsák a házszabályrevíziót. A magyar törvényhozás új tanácskozási rendjét Supilo csinálta meg, hállátlanság volna, ha az érdemből Wekerle nem juttatna horvát szövetségesének. Hogy az illyr étvágy közben megnövekedett és a horvát-szerb koalíciónak új és új követeléseinek vannak, ezen mindenki inkább csodálkozhatik, mint a kormány. Neki tudnia kellett, kikkel barátkozik és meddő dolog most már azon álmélnodnia, hogy alaposan a korpa közé keveredett s most megeszik a disznók.

Azonban ezek a disznók a korpa között nem csak a kormány Zágrábba küldött bánjait falják fel, de az excellenciás urakkal együtt elpusztítják a magyar szupremácia minden biztosítékát, kezdve a törvény betűjén s végezve a törvényhozás nyelvén. Előbb tartománygyűléssé süllyeszti le a magyar képviselőházat, közben visszavonulásra kényszerítik a magyar kormányt, aztán kiszorolják a maguk drága koncesszióikat, végül pedig közáporral, hógolyózással, bottal és revolverrel üdvözlik a királyi kinevezéssel beköszöntő bán. Ha volt még kétség eddig, ma már bizonyos, hogy forradalommal állunk szemközt. Körül kell hát nézni: hol az erő, a mely megbirkózik a belső ellenséggel?

A kormány fegyvertárában ne keressünk. Wekerle detronizálta Rakodczayt kinevezetté Rauch bárót s ezzel az ügyet a lovagiasság szabályai szerint a maga részéről be is fejezte. Nem ér rá mostanság az illyr forradalommal bibelődni. Más a gondja sürgősebb a teendője. Itt ez az ósdi, ez a kényelmetlen házszabály, a mely még mindig magában rejti a lehetőségét annak, hogy megtagadjuk valaha Bécs követeléseit! E hát az utóból és jöjjön az új rend, a biztosabb, a kényelmesebb, a mely száz évre garantálja egy-egy kabinet életét és örök időkre körülbástyázza a hatvanhetes kötéservényét! Kell megokolás? Van az is rak táron. Lám, megint fenekedik a horvát, k kell hát csavarni kezéből a fegyvert. Így szavalnak jezsuita szemforgatással, közben pedig kicsavarják a magyar ellenzék kezéből az egyetlen, az utolsó fegyvert: a házszabályok biztosította ellentállás jogát.

Ilyen nehéz munkában örlődik a magyar kormány ereje. Ne várjon hát Rauch Pál báró segítséget Wekerlétől. Ha beleharapott a keserű falatba, nyelje le az egész. De ha éppen vigasztalást keres, vigasztalja az a tudat, hogy a mai nap nem marad páratlanul politikai emlékeinek díszes sorozatában. Supilóék gondoskodnak

majd a folytatásról. Egyébként némi haszna mégis van a forradalom mai előjátékának. Az új bán példát statuál: elcsapta a rendőrség fejét. Helyes. Így kell elbánni a tehetetlen, a rosszhiszemű, a gyenge és káros emberekkel. Elcsapni mennél előbb! Elcsapni a rendőrség fejét Zágrábban, aztán elcsapni a kormány fejét — Budapesten. Egyformán képtelen mind a kettő feladatának elvégzésére. És egyformán telik öröme mind a két tőnek a csuf komédiában, ha zajlik a horvát negyed. A rendőrfőnök passzív türéssel akar babérratni Supilóék előtt, Wekerle meg a hárszabály-reviziót sűti meg a krovót boszorkánykonyhán. Végeznünk kell hát vele is rövid uton, mint a zágrábi rendőrfőnökkel.

VONJA VISSZA!

- Ki?
- Wekerle
- Mit?
- A rossz adójavaslatot!

Dicsőségesen uralkodó kormányunk egymásra aratja a diadalait: felemeltette a kvótát, rárakta a kiegyezés nehéz bilincseit az országra, s mialatt éppen most azon mesterkedik, hogy a választói jog reformját elikkasztva, szájkosarat rakjon a Ház s ezen át az egész nemzet szájára, most még egy rossz, kétségbeesztően rossz, nyomasztóan terhes adóreformot lobogtat meg a kizsarolt, szorongatott ország fölött. Wekerle adóreformot ígért. Ez az első ígérete, amit egész életében teljesített, de nincs köszönet benne. Jó és méltányos adóreform helyett olyan javaslatot készített, a mely borzasztó súlytal nehezedik a drágaság alatt görnyedező középosztályra, a munkásságra s a mely javaslat ellen már országsszerte általános a felzúdulás.

Ebben a komoly és égető kérdésben Visontai Soma interpellációt jegyzett be. Csodák csodája: ez az első interpelláció, a melyet valóban elmondott a derék Soma. A Ház mai ülése végén terjesztette elő az interpellációt. Azt kérdezte, hajlandó-e a miniszterelnök a váratlanul, ankét nélkül előterjesztett javaslatot visszavonni, vagy átdolgoztatni és biztosítékot nyújtani az iránt, hogy az új javaslatok nyomán az ország adóterhei nem fognak növekedni.

Az interpellációra Wekerle nyomban válaszolt. Ok nélkül való önbizalommal jelentette ki, hogy országában sincs a javaslatot visszavonni, sőt azt mielőbb letárgyalatni óhajtja. A javaslatok nem készültek hevenyében. Már 1893-ban előterjesztette a javaslat alapelveit. Kellő megfontolással és előkészítve terjesztette elő a javaslatot. Ankét elé azért nem tartotta szükségesnek terjeszteni a javaslatokat, mert véleménye szerint a mi közvéleményünk nem foglalkozik szívesen az ilyen javaslatokkal. Roppant fölényesen és rövidesen végzett Wekerle az adóreform ellen emelt kifogásokkal.

A válasz, amit Wekerle miniszterelnök Visontai interpellációjára adott, mint mindig, most is kertelő volt és a kérdés elől kitérő. Ez a kérdés pedig borzasztóan komoly és fontos. Életbevágóan érdeklí az ország középosztályát, a drágaság miatt amugy is eléggé szenvedőt és itt nem ígéretekre, hanem egyenes és tisztességes cselekvésre van szükség. Ebből az adójavaslatból, amint az ország egyöntetű állásfoglalása mutatja, nem lesz sohasem törvény. Okosabban tesz Wekerle, ha enged a közóhajtásnak, a tiltakozásnak, a melyet napról-napra erősebben dörögnek a fülébe: Vonja vissza az adójavaslatokat!

Nem összeférhetetlen. Szentiványi Gábor függetlenségi képviselő állami erdőt vásárolt a inestártól, a miért valaki összeférhetlenségét jelentést tett ellene. A Ház mai ülésén, két óra-or kisorsolták az összeférhetlenségi ügyben ítélező zsűrit, a mely Osernoch János elnöklése mellett nyomban tanácskozára ült össze. Hellebronth Géza előadó jelentése alapján, titkos szavazással egyhangulag úgy döntött a zsűri, hogy Szentiványi Gábor ügyében nincs összeférhetlenség.

Hárszabályrevízió — egyszakaszban

Titkos Konferencia

Döntés a revízióról

Permanens ülések

Egyfolytában tíz óráig

Vesztébe rohan a 48-as párt

Wekerle

bejelentette a klotürt

Érdekes és az aktuális politikában nagyjelentőségű interpelláció hangzott el a Ház mai ülése végén: a disszidens Farkasházy Zsigmond intézett kérdést a miniszterelnökhöz a vajudó hárszabályrevízió tárgyában. Megkérdezte, igaz-e, hogy a kormány szájkosarat köt a parlament szájára, hogy sürgősnek mondotta ki a hárszabályok szigorítását, hogy a katonai kérdések erőszakos keresztülhajsolásának biztosítására meg akar fojtani minden ellenzéki véleményt. Wekerle Sándor miniszterelnök nyomban válaszolt az interpellációra. Kertelt, csűrt-csavart, szemérmetlen és üres frázisokat mondott és nemzeti vívmányának tüntette fel a parlamentarizmus gyilkosát, a klotürt.

Farkasházy interpellál

Nagy érdeklődés mellett szólalt fel Farkasházy Zsigmond. Rövid megokolás után a következő interpellációt intézte a miniszterelnökhöz:

Igaz-e, hogy a kormány a hárszabályok szigorítását sürgős szükségnek minősítette és már a legközelebbi jövőben megvalósítani kívánja?

Hajlandó-e a kormány respektálni a parlamenti többség által vallott és védelmezett azon elvet, a mely szerint a hárszabályok módosítása csakis pártközi egyezmény útján, a majorizálás elvének mellőzésével eszközölheti?

Hajlandó-e a kormány respektálni a parlamenti többség által vallott és végletekig védelmezett azon elvet, a mely szerint a hárszabályok módosítása csakis a népjogok kiterjesztése, illetve a választói reform és nemzeti követelmények után teljesíthető?

Wekerle válaszol

Az interpellációra nyomban válaszolt Wekerle Sándor miniszterelnök:

— Azonnal válaszol — ugymond — az interpellációra, hogy a kormány a hárszabályrevízió kérdésében elfoglalt álláspontját ismertethesse. Csodálkozok azon, a mivel Farkasházy felszólalását kezdte, hogy őt meglepte a hárszabályrevízió hirtelen felvetése és hogy ő csak a hírlapokból értesült arról, hogy a kormány a hárszabályrevíziót szükségesnek tartja. Igenis, ez a kormány álláspontja és ez az álláspont már régen ismeretes. Ez a kérdés nem most került szőnyegre. A belügyminiszter már korábban egy bizottsági tárgyaláson junktimba hozta a választói joggal és annak előfeltételül állította föl. A szólásszabadság korlátozásáról szó sincs, nem akarják behözni a klotürt, messzemenő garanciákat akarnak főtartani, a melyek a szólás szabadságát biztosítják. Igen rövid idő múlva közléseztük a tervezett revíziót, még pedig teljes szövegében. A koalíció a multban azért obstruált, hogy a nemzet akarata ellenére ne érvényesülhessenek idegen törekvések. Most eselékedni fog, hogy a nemzet akarata minden körülmények közt érvényre juthasson. Ha a tehetetlenség fertőjébe nem akarunk sűlyedni, a revíziót meg kell csinálnunk. Ez azonban a Ház szuverén joga s a kormány nem is avatkozik kezdeleg bele, az ügyet a Ház elnöke valamennyi párt megkérdezésével, lehetőleg egyértelműleg fogja megoldani. Reméli, hogy hamarosan megoldható lesz a kérdés, hogy az általános választási jog már a módosított hárszabályok mellett lesz tárgyalható. Farkasházy azzal vádolja a kormányt, hogy az a hárszabályrevíziót kényes természetű javaslatok keresztülvitelére akarja felhasználni. Nem szándéka a kormánynak ez abban az esetben sem, ha a módosított hárszabályok még a mostani ülészakban életbe lépnek. A kormány szükségesnek tartja, hogy a kiterjesztett mérvben igénybe vett szólásszabadsággal szemben az ülések idejét is meg kell hosszabbítani. Igen rövid idő alatt a Ház és az ország elé fog kerülni a hárszabályrevízió terve.

Az interpelláló Farkasházy Zsigmond nem vette tudomásul a miniszterelnök kertelő vála-

Kétségbe kell esnünk, látva az ország érdekeinek kockára vetését. Egyik megaláztatásból a másikba esik a nemzet, mert mindaz a gyilkos munka, amit a koalíció végez, csak szegényünk és gyalázatunk. Ausztriának nem volt elég az áldozat, hogy a szövetekezett magyar pártok tönkresilányították a gazdasági fejlődésünkhöz és önállóságunkhoz fűzött reményeket, nem volt elég, hogy a függetlenségi és 48-as párt fölemelte a kvótát és ezzel borzasztóan megterhelte az országot, — a bécsi udvarnak ennél több kellett: hárszabályrevízió! Erről alkudoznak most a kulisszák mögött, vagy már nem is alkudoznak, — meggyeztek. Forduljunk meg hát és nézzünk kissé vissza a multba. Négy esztendő előtt Tisza István gróf és a szabadelvűpárt — ugyancsak bécsi ukázra! — akarta a hárszabályokat revidálni. A függetlenségi párt, mely akkor az ellenzék becsületes szerepét játszotta (— mert, oh, most jövünk rá, hogy valóban komédia volt az egész —) a leghevesebb harcot jelentette be a hárszabályok tervbe vett revíziója ellen. Az alkotmány egyetlen biztosítékának nyilvánították ki a hárszabályt, s annyira nem akartak hallani a dolgról, hogy az előkészítésre kiküldendő huszonegyes bizottság megválasztását is lehetetlenné tették. Jöttek a küzdelmes napok, a novemberi zsebkendőszavazás és a decemberi parlamenti rombolás. Tisza felosztotta a Házat s az új választásba azzal indult a kormánypárti tábor, döntse el a nemzet, akarja-e a hárszabályrevíziót? És mi volt erre a felelet? Az, hogy az erőszakos választás után a nemzet egyértelműen coki-t kiáltott Tiszának s a hárszabályokat védő koalizált pártokat óriási, soha nem remélt többséggel küldte vissza az országgyűlésbe.

Ne beszéljünk arról, a mi időközben történt. Ne Tisza gyászos vergődéséről, ne a darabont-férgek undok és dögszagu rablógazdálkodásáról, hatalmi tébolyáról. Sőt a koalíció kormányának siralmas szerepe is szoruljon háttérbe. Most csak egy dolgot nézzünk, egy borzasztó, égbekiáltó vétket, rut árulást és hallatlan szemérmelenséget: azt, hogy ugyanazok az emberek akarják ez idő szerint a parlamenti szájkosar intézményét életbeléptetni, akikkel véres csatákat küzdöttünk a hárszabályok épsége érdekében. Hazug frázisokkal, nevétséges dajkamessékkal és közönséges terrorizmussal ezt az életbevágó kérdést nem lehet elintézni. Itt vannak a tények, — ezeket nem lehet letagadni újságcikkekben és malom alatti fecsegésben. Mily hallatlan vakmerőség és cinizmus lehet azokban az ugynevezett függetlenségi képviselőkben, kik kormányzoldba szegődve, nyíltan merészelnék érvelni és kapacitálni a hárszabályrevízió érdekében. Az elvtagadásnak és a hitehagyottságnak olyan csimborasszója ez, mely páratlanul áll a magyar politika történetében. Fáj a lelünk és összeszorul a szívünk, hogy azok ellen kell most a legerősebb harcot indítanunk, akikkel együtt védelmeztük a szólásszabadságot, az alkotmányt, a parlamentarizmust. Am nem mi változtunk, a régi vágy, a régi lelkesedés, a régi meggyőződés hévit beennünket. De Kossuth Ferenc tábora más lett, pálfordulást csináltak egyenként és összesen ők, kik a kormányhatalom kedvéért a leggaládabb árulásra is képesek. Ezekből a politikai moral insanityben szenvedő pártoktól és politikusoktól el kell fordulnia a nemzetnek, mert nem egyenes és nem becsületes uton járnak. Szomorú és leverő igazság, de így néznek ki mezítelenre vetkőzve a hajdani alkotmányvédők.

szát. A Ház — hiszen ez természetes — tudomásul vette.

Andrássy

a választójogról és a revízióról

Az általános titkos választói jog tárgyában intézett ma interpellációt a belügyminiszterhez Mezőfi Vilmos képviselő. Az interpellációra Andrássy Gyula gróf belügyminiszter nyomban válaszolt.

Mezőfi Vilmos: Kérdezi, hogy mikor hajlandó a kormány előterjeszteni az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot, illetőleg mikor hajlandó a kormány megismertetni ennek alapelveivel a Házat. Még az általános választói jognak híre-hamva sincs s erre a jövőendő képviselőháza már ez a mostani képviselőház akar szájkosarat rakni. Két év óta nem tudhatjuk még, hogy miképen akarják az általános választási jogot megcsinálni. Utal arra, hogy a hírlapokban mindenféle híresztelések jelennek meg a készülő választói reformról. Amikor ilyen nyugtalan az ország, világosítsa fel a kormány már most a közvéleményt, hogy milyen lesz ez a reform. Kéri a belügyminisztert, hogy nyugtassa meg az országot, hogy nem akarja meghamisítani az általános választói jogot s nem akar szájkosarat rakni a jövőendő parlament szájára a házszabály-revízióval.

Erre az érdekes és súlyos jelentőségű interpellációra rövid, de nem egyenes választ adott a belügyminiszter. Reméli, — ugymond Andrássy Gyula gróf — hogy tavasszal, márciusban vagy áprilisban beterjeszti a javaslatot. Azt a nyugtalanságot, amelyről Mezőfi beszél, ő a vidéken nem látja. Ott nyugodtan várják az általános választói jog megalkotását. Mezőfi kívánja, hogy már most kifejtse a javaslat alapelveit. Ezt nem tartja szükségesnek. A Ház majd állást foglalhat, mikor beterjeszti a javaslatot. Ezzel a Ház akció-szabadsága nincs fészélyezve. Érti Mezőfi kíváncsiságát, de kéri, várjon egy kissé. Azt kéri még Mezőfi, hogy akarja-e a szájkosarat? Hát ő erre kijelenti, hogy a házszabály-revíziót ő feltétlenül sürgős kérdésnek tartja, de a szólás-szabadság korlátozásába soha sem megy bele. Nem akar mást, csak a munkaszabadság biztosítását. Kéri válasza tudomásul vételét.

A Ház a belügyminiszter választát tudomásul vette, Mezőfi Vilmos nem vette tudomásul.

Tanácskozás

Justh Gyulánál

Ma délután öt órákor újabb tanácskozás volt Justh Gyula házelnöknel a házszabály-revízió tárgyában. A kormány részéről jelen voltak: Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula, Darányi Ignác, Günther Antal, gróf Zichy Aladár. Megjelentek kívülök: Széll Kálmán, Návay Lajos, gróf Hadik János államtitkár, Hoitsy Pál, gróf Balthyány Tivadar, Holló Lajos, Nagy Ferenc és Ugron Gábor. A tanácskozáson a kiküldött hetes albizottság előterjesztette a módosítás tervét, mely fölött beható vita indult meg. Végezetül megállapodás történt abban, hogy a házszabály-revízió tervét holnap a koalizált pártok bizalmi férfiai elé terjesztik. Egy magasállású politikus A Hír munkatársa előtt a következőképpen nyilatkozott a revízió részleteiről:

— Teljes egyértelműség jött létre a ma esti értekezleten a kormány és a vezető politikusok között a tekintetben, hogy a házszabály-revíziót egy szakaszba kell összevonni. Erre azért van szükség, hogy a javaslat parlamenti sikerét biztosíthassuk. Az új házszabály szerint a képviselőház százötven tagjának joga lesz ahhoz, hogy valamely javaslat tárgyalásánál a sürgősség kimondását kérheti. A sürgősség fölött a Ház csak akkor határozhat, ha az elnök hozzájárul, — mert az elnök a százötven képviselő kérését, diszkrécionális jogánál fogva egyszerűen visszavetheti. Ha azonban a Ház a sürgősséget kimondja, akkor permanens üléseket tart a képviselőház. A dolognak ez a része még nincs tisztázva, tudniillik az, vajjon nyolc

vagy tíz órán keresztül legyen permanens ülés. E fölött a pártközi konferencia fog dönteni. Az új házszabály — ismétlem — megadja a jogot arra, hogy százötven képviselő a vita befejezését s a szavazásra való áttérést provokálja. Lesznek továbbá oly intézkedések, melyek a technikai obstrukciót végkép kizárják és lehetetlenné teszik.

Az értekezlet után Justh Gyula elbeszélgetett az újságírókkal. Természetesen a készülő házszabály-módosításról volt szó.

— Még nem hozzuk nyilvánosságra a részleteket, — mondta az elnök — hanem megvárjuk, míg a szövetkezett pártok vezető egyéniségei is megismerik a javaslat tartalmát. Akkor aztán pontról-pontra közölni fogja a kormány a javaslatot.

Az értekezleten mindvégig jelen volt Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, aki hosszú betegsége után ma hagyta el először szobáját.

Nincs junktim!

A Kormány terve

Biztos forrásból arról értesülünk, hogy a kormány a házszabály-revíziót a lehető leggyorsabban keresztül akarja vinni. Nem igaz tehát, hogy a revízió és a választói jog reformja között junktimot létesítenek. Erről szó sincs. A kormány terve az, hogy a mostani házszabályok alapján letárgyalatja a cukor-surtaxról szóló törvényjavaslatot, valamint az ujoncjavaslatokat és nyomban utána a házszabály-revíziót. Ezután az 1908. évi költségvetést, valamint az összes, régebben beterjesztett javaslatokat visszaonják. Mihelyt ezekkel végzett a parlament, az ülészakot királyi kéziratral berekesztik s azonnal megnyitják az új ülészakot. Az új házszabály ekkor már érvényben lesz és ennek segítségével a költségvetést és a választói reformot tárgyalatja a kabinet.

Az új házszabály — mint értesülünk — csak a költségvetés és a választói jog tárgyalásának idejére szól, azután pedig, ha a letárgyal és elfogadott választói törvényt a király szentesítette, teljes egészében, minden parlamenti ügyre érvénynyel bír.

Döntenek a pártok

Két értekezlet

A képviselőház elnökénél ma lefolyt tanácskozáson történt megállapodást holnap, esütörtökön egy nagyobb konferencia elé terjesztik, a mely szintén a képviselőházban, Justh Gyula elnökle alatt fog összeülni és a melyre a koalizált pártok intéző, illetve végrehajtó-bizottságának több tagja nyer meghívást. A holnapi tanácskozást pénteken pártközi konferencia fogja követni, ugyancsak Justh elnökle mellett s a melyre nemcsak a koalíció kebelébe tartozó, hanem más pártállású és pártönkivüli képviselők is kaptak meghívást. A többi között báró Bánffy Dezsőnek, Vázsonyi Vilmosnak, Mezőfi Vilmosnak és Polányi Gézának is küldtek meghívót. Justh Gyula ma táviratilag meghívta az értekezletre a Zágrábban időző horvát képviselők egy részét. Az eddigi megállapodásokhoz képest a házszabályok módosítására vonatkozó szöveget a pénteki pártközi értekezlet után fogják nyilvánosságra hozni.

Óbudán rosszul áll a koalíció. Alig kezdődött meg az óbudai választási harc, s máris kitűnt, hogy a Botzenhardt-párt, amely saját patronusa, Apponyi Albert szerint is a lejtőre jutott, nagyon kevés reménynyel folytathatja a küzdelmet. Komjáthy Bélának, az egyesült ellenzék jelöltjének folyton szaporodnak a választói. Tegnap este a szociáldemokraták küldöttsége jelent meg a Komjáthy-párt irodájában és bejelentette a párt támogatását, mert a szocialisták az általános választójog híveit az egyesült ellenzék táborában látják. A esütörtök esti nagy értekezletre erősen készül a Komjáthy-párt. A gyűlésen több ellenzéki politikus jelenik meg, köztük Eötvös Károly és Lengyel Zoltán

Harmadszor. A Ház ma délbén egy órákor ülést tartott, a melynek első, s mindjárt hozzátelhetjük jelentőség nélkül való részében az elnök Justh Gyulán kívül még két jegyző szerepelt: Zlinszky István és Vertán Endre. Az egyik jegyző felolvasta a múlt ülésnek majdnem kötetre terjedő jegyzőkönyvét, a másik felolvasta a legutóbbi ülésen elfogadott huszonkilenc törvényjavaslatot. Háromnegyed óra hosszáig tartott a darálógép munkája; a Ház harmadszori olvasásában is elfogadta a kiegyezésről, több külföldi szerződésről és vicinális vasutak építéséről szóló törvényjavaslatokat. Az ülés végén, két órákor kisorsolták a Szentiványi Gábor összeférhetetlenségi ügyében ítélkező zsűrit, majd áttértek az interpellációkra, a melyekről más helyen számolunk be. A Ház legközelebbi ülése holnap, esütörtökön délelőtt tíz órákor lesz.

A visszamaradt piszok. A képviselőház zárószámadási bizottsága ma délutáni ülésén az 1905. évi zárószámadásokkal foglalkozott s elhatározta, hogy bekéri a darabont-főispánok installációjáról szóló költségjegyzőket. Bezerédi államtitkár bejelentette, hogy neki e költségek elszámolásáról nincs tudomása; nem tudja, hogy a főispánok hivatalos járandóságukon kívül élveztek-e külön díjakat. A zárószámadást egyébként Henz Károly ismertette és kifogásolta a személyzeti létszám önkényes megváltoztatását s különösen kiemelte azt a 12.000 koronás kiadást, a melyet a Magyarország képes albuma című munka kiadója államsegélyként kapott. Ezt a tételt a bizottság is kifogásolta.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Német bonnye

Egy 6 éves kis leányhoz azonnal felvétetik. Jelentkezni lehet naponta d. e. 9-től 1 óráig Laudon-utca 7., III. em. 12.

I. Nyomorultak, Gazemberek.

II. A BÜNÖS BUDAPEST.

IRYÁK: TÁBORI KORNÉL hírlapíró
SZÉKELY VLADIMIR rendőrfogalmazó.

A két kötet ára 2 Kor.
(Postadíj 20 fillér, ajánlva 45 fillér.)

Kapható A NAP kiadóhivatalában
— Rökk Szilárd-utca 9 sz. —

A főbb fejezetek címei:
A nyomortól a bűnig :: A művészet
csalói :: Hipnotizmus, spiritizmus ::
A perverzek :: A bűn specialistái ::
Hamis játékosok :: Zsarolók :: Uzso-
rások :: Anarkisták, gyilkosok ::
:: Szezonbűnösök ::

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).
Magas előlegok. Telefon 65-39. Magas előlegok.
Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közel nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgálatát.

Megvettem Berger Béla

Koronaherceg-utca I. szám

finom uridivat üzletét, mátol fogva naponta délelőtt 9-től este 7 óráig a raktáron lévő finom fehérneműk, nyakkendők, angol havelokkok, pl. idek, esernyők, kalapok, selyem-trikók és a többi olcsón eladók.

Kertész Pál

Rákóczi-ut 40. szám és Koronaherceg-utca I. szám

AZ UJ BÁN FUTÁSA

Báró Rauch Pál ma Zágrábba érkezett. A fölzgatott nép közáporral fogadta.
A bán megmenekült, de Crnkovich osztályfő sebet kapott

Véres tüntetések Zágrábban

Fütykös, közápor és a föllázított tömeg ezreinek tüntető lármája fogadta ma székhelyén báró Rauch Pált, az új horvát bánt. Ugyanazok az izgatók, az illyr állameszme elvetemült örültjei, akik a magyar parlamentben hónapokon keresztül ocreátlanul garázdálkodtak, üszköt dobtak a horvát nép közé és Zágráb polgársága ma kivonult az utcára, hogy csuffá tegye az új bánnak és kíséretének bevonulását. Az izgatók munkája diadalt ült. Szégyenletes és a magyar kormány gyöngesége, szárnalmas gyávasága miatt fölháborító, hogyan menekült Rauch báró a merénylő tömeg haragja elől. Csak a véletlen okozta, hogy ép testtel jutott föld alá. A társai nem voltak ilyen szerencsések. Crnkovich osztályfő sebet kapott a fején és a bánt egy tisztviselője súlyosan megsebesült. A rendőrség többször összetűzött a tüntetőkkel és a rendőrfőnököt, aki a rendért nem merte elvállalni a felelősséget, az új bán elmozdította hivatalából.

Megérkezik a bán!

Véres fogadtatás

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Zágráb, január 15.

A bán vonata némi késéssel, délután két óra harminc perckor robogott be a zágrábi pályaudvarra. Együtt érkeztek meg vele: Crnkovich Miklós, Micich Nándor és Aronitzky Ede osztályfők, Vuchetich Sándor zágrábi főispán és még számosan. A perront ellepte a közönség, bár a rendőrség gondosan ügyelt arra, hogy turbulens elemek ki ne bocsátassanak a pályaudvarra, mégis egész megtelt a perron és a közönség lázas izgalommal várta a vonat érkezését. A hatóságok részéről Jaksics Nikodém báni tanácsos, a bán ideiglenes helyettese a kormány hivatalnoki kara élén, továbbá Gerba Rade hadtestparancsnok a tisztikar élén, Grapae és Schwindermann fölszentelt püspökök, Macsvanszky pénzügyigazgató, Lorisics, a hétszemélyes tábla főnöke, a bán öccse: Rauch Géza báró, Jezsariich Gyula és az előkelő társaság számos tagja jelent meg. Mikor a bán alakja föltűnt a szalonkocsi ajtajában, a tömeg még nyugodtan viselkedett. Kackic Ladisah, Zágráb polgármester-helyettese odalépett Rauch báróhoz és a város nevében, mint Zágráb szülöttjét üdvözölte. A bán válaszában kijelentette, hogy büszke zágrábi származására és a város érdekeit mindig a szíven viseli. Ezután Jaksics Nikodém üdvözölte a bánt a kormány hivatalnoki kara nevében rövid beszéddel, biztosítván őt a hivatalnokok szolgálatkészségéről.

Kitör a botrány

A bán válaszulni akart, de hirtelen, mintha egy intésre történt volna, kitört a vihar. Abcugkiáltás és fütyülés lármája töltötte be a pályaudvart.

— Veszszenek a magyar szolgálék!

— Abcug Rauch! Abcug az új horvát kormány! — hangzott mindenfelől. Többen botokkal fenyegették meg Raucht és a rendőrség zavarában nem tudta, miképpen vessen véget a hirtelen támadt tüntetésnek. A bán nem mondhatta el beszédét. A közelállók tudatta néhány szóval, hogy majd odabenn, a báni palotában válaszol az üdvözlésre. A rendőrség nagynehezen utat nyitott és Rauch báró kíséretével

fűlsiketítő lármától és éktelen szidalmaktól kísérvé, bevonult az elsőosztályú váróterembe, ahol Gerba hadtestparancsnok üdvözlését fogadta. A tömeg ezalatt, mint a viharzó óceán, zugott a pályaudvar előtt. Mindenki érezte, hogy nagy dolgok fognak történni.

Közápor a pályaház előtt

Többen figyelmeztették a bánt, hogy várjon addig, míg a rendőrség kitisztítja a teret, mert a tömeg elkeseredett és véres botrányoktól lehet tartani. Maga Dolosovic rendőrfőnök kijelentette, hogy ebben a pillanatban nem tudja garantálni a bánnak és környezetének biztonságát, mert a tömeget föllázították és veszedelmes kitérősektől lehet tartani. Rauch azonban bátran viselkedett és kijelentette, hogy azonnal behajtat a városba. Mikor megjelent a kijáratnál, tomboló lármát fogadta. A kocsi a veszedelmes tolongásban nehezen juthatott a kijáratához. Amidőn a bán kocsijához lépett, minden oldalról közáporral támadták meg. Téglaugyúságú kövek, záptojások, dorongok röpültek a levegőben. A bán megőrizte hidegvérét és ezt kiáltotta környezetének:

— Nyitott kocsit adjatok, hadd látom az én derék Zágrábomat!

Nyitott kocsi nem volt és a bán kénytelen volt zárt kocsiba ülni. A tömeg megrohanta a kocsit és mindenfelől hatalmas kövek hullottak. A kocsinak mindkét ablaka betört, magát a kocsit is erősen megrongálták. Szerencsére a kocsi nem vesztette el a lélekjelenlétét, a lovak közé esapott és örült száguldással hajtott a városba. Az uton mindenfelé nagy tömegekben álldogált a nép és a kocsit végig az utvonalon közápor üldözte. A bán élete minden pillanatban veszélyben forgott és csak a véletlennek köszönhető, hogy a kocsi különösebb baj nélkül érte el a felsővárosi palotát.

Menekülés a Rauch-palotába

Rakétás tüntetők

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Zágráb, január 15.

Zágráb utcáit valósággal megszállta a nép, amelyet napok óta mesterségesen lázítottak, hogy csuffá tegyék a bán bevonulását. A rendőrség tehetetlen a esőselékekkel szemben, amely kövekkel, botokkal fölfegyverkezve veszélyeztette a kocsisort. A bán kocsija előtt a rendőrkapitány kocsija haladt. Erre esett a legtöbb kő. Többen rakétákat dobtak a kocsi elé és a rakéták lángot vetettek. Az asszonyok sikoltoztak, mindenki azt hitte, hogy bombákat dobtak a kocsi elé. A bán kocsiját Szenzai rendőrbiztos vezetése alatt lovasrendőrség vette körül. A kocsi a felsőváros felé tartott, ahol a báni palota előtt óriási tömegben, harcra készen tolongott a nép. Rauch báró azonban nem hajtattott a báni palota elé, hanem a Rauch-palotába, amely egy mellékutában van. A rendőrség ezt a helyet őrizetlenül hagyta, mire ide is beözönlött a tömeg. Nemsokára megérkezett egy lovasrendőr osztály, amelyet a tömeg kődobálásokkal fogadott. A rendőrség kardot rántott és szétverte a tömeget. Tizenöt embert letartóztattak.

Megsebesült egy osztályfő

Mikor a bán kocsija nagynehezen keresztüljutott a tüntetők tömegén, a lázongó nép az osztályfők kocsijára vetette magát. A kövek nem fogytak el, minden kocsit el-

özönlött a közápor. Egy bérkocsira, amelyben a báni hivatal elnökségének egyik tisztviselője ült, hatalmas téglákat dobtak. Az ablak bezuzódott és a veszélyes kódarabok súlyosan megsértették a tisztviselőt. Crnkovich Miklós osztályfő kocsija ellen rohamot intézett a tömeg. Egy kő fején találta az osztályfőt és megsebesítette. Crnkovich a báni palotába menekült, ott vették ápolás alá. Házát nagy tömeg megtámadta és földig lerombolta.

Elcsapják a rendőrfőnököt

A tüntetések még négy óraker is tartanak. Diákok járják be az utcákat és lázítják a népet. A tüntetők több helyen összetűztek a rendőrséggel, a mely kardját használta. Tizenöt embert letartóztattak, több tüntetőt véresen szállítottak a kórházba. A bán maga elé rendelte Dolosovic rendőrfőnököt és megkérdezte, hogy felelősséget vállal-e a rendért. Dolosovic kijelentette, hogy ismeri a nép hangulatát és nem vállalhat felelősséget. Rauch báró erre rövid uton elcsapta a rendőrfőnököt.

A vaskezü bán

Rauch Pál báró négy óraker fogadott egy újságírót, a kinek a következőket mondta:

— Nem ijedek meg a esőseléktől, mert engem a király küldött ide, akinek nem kötelessége megkérdezni a esőseléktől, kit akar bánnak. A vendel helyreállítom, ha kell, vaskézzel is.

A bán nyilatkozatának hatása azonban nem látszik meg az utcán, a hol folyton megismétlődnek a tüntetések. A nép nagyon elkeseredett és attól tartanak, hogy megtámadják a bánt és az új kormány tagjait. A zágrábi polgárság ünneplő Amrus polgármestert lemondásáért és a városi képviselőtestület valamennyi tagjának lemondását követeli. Amrust Zagorac István megleghangu levéllel üdvözölte.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgenintézete. Elektromágneses gyógyítás
Budapest, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.
Telefon szám 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen-sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonváltás).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hő- és fényfürdők.
Villamos massage.
Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés.
Világos és szén-savas fürdők Aranyeres csomók.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Álmatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Gerincvelő-sorvasdás (Tabes).
Idegfájdalmak (Neuralgiák, Ischias).
Szívbetegségek.
Vérkeringés megsebesedése.
Köszvény és csusz (Rheuma, ízületi és esontbajok).
Székrekedés.
Anyagcsere bajok (elhízás).
Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszság, bőrvizketeg).
Kiváratra prospektus.

■ Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. ■
Kezelés egész napon át.

Hazafias képek

ezüstgyöngyös műhímzéssel, füveggel, 45-50 cm. nagyságban pompás aranykeretben zeneszerkezettel, faladában csomagolva bérmentes szállítással H. K. 50 fill.-ért kaphó ok II. Rákóczy Ferenc képe a „Rákóczy-induló” dallamával Kossuth Lajos képe a „Kossuth nótá” dallamával Petőfi Sándor képe az „Isten áldd meg a magyart” dallamával

Vallásos képek

„A szent család” „Krisztus a keresztfán” „Szentháromság” stb.
arany és ezüstgyöngyvel hímözve, tengerentúli növényekkel ékesítve, füveggel, 45-50 cm. nagyságban, pompás aranykeretben „Téged Isten dicsőíték” vagy „Csendes éj, dicső éj” dallamu zeneszerkezettel bérmentes szállítással K 11.50

Házi kápolnák

48-70 cm. nagyságú aranyozott s-tét-barna keretben zeneszerkezettel bérmentes 13 korona.
Vallásos képek, imakönyvek, olvasó jelek, rózsafüzérek, díszkeresetek nagy választékban

Képek árjegyzékét ingyen küld a Magyar Háziipar Műintézet
Budapest, VII. Danubian utca 36. sz.

Sorozás lesz februárban

Nagy politikai botrány történt. A Kormány hallatlan csíny követett el. Átcsempészte az ujoncjavaslatot

Jekelfalussy a létszámemelésről

A mai nap elsőrangú politikai szenzációt hozott. A kormány hirtelen, teljesen váratlanul előrántotta az ujoncjavaslatokat és azokat a sebtében összehívott véderőbizottsággal tárgyalatni kezdte. Senkise gondolt erre a fordulatra, amely még a mameluk-tábor is meglepte. *Februárban soroztatni akar a kormány* és hivatalosan is ezzel okolják meg azt az ideges sietséget, amelylyel az ujoncjavaslatokat keresztül szeretnék erőszakolni. Maga az a tény, hogy az eddigi szokástól eltérőleg már februárban tartják meg a sorozást, a legnagyobb mértékben feltűnő és gyanús. De sokkal nagyobb meglepetés, a legfenyegetőbb veszedelem rejlik a kormány eme legújabb taktikájában. Az ujoncjavaslat hirtelen való előrántása nem jelent mást, mint hogy Wekerle még ebben az ülészakban, a legrovidebb idő alatt előlép a házszabályrevízióval.

Wekerle a képviselőház mai ülésén már előhozakodott a revízióval. Azt mondta, hogy erre a reformra szükség van. Egyelőre azonban nem hozta még hivatalosan az ország tudomására ezt a tervét. Ezt úgy kell érteni, hogy a miniszterelnök, mint rendesen, most sem volt őszinte. De Bécs alávaló céljainak elérésére megtette már az előkészítő lépéseket. Ezért kell sietni az ujoncjavaslatlalt és ezért kell már februárban a sorozás. Ha ezeket nyélbe ütjük Wekerléék, minden más törvényjavaslat mellőzésével, — még a költségvetés benyújtása előtt — előáll a gyalázatos házszabályrevízióval.

Kormánypuccs!

Szinte hihetetlenül hangzó, páratlanul álló politikai csíny történt ma délelőtt a képviselőházban. A kormány váratlanul összehívatta a véderő-bizottságot, — amelynek csak január 22-én kellett volna összeülnie — és tárgyalatni kezdte az 1908. évi ujoncjavaslatot. Mind ennek a tetejébe Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter februárba, tehát a rendes időnél egy hónappal hamarabb kérte a sorozások elrendelését. Már maga ez a tény alkalmas arra, hogy az ország bizalmatlanságát a legnagyobb mértékben felkeltse. A mód pedig, amelylyel Wekerléék fellettte gyanús céljukat elérni akarják elsőrangú politikai botrányt jelent. A véderő-bizottság délelőtt tíz órakor ült össze. Csonkán, az elnök távollétében. De mindez nem akadályozta meg abban a kormányt, hogy az ujoncjavaslatot tárgyalásra bocsássa és a sorozások megtartását februárba kérje. Tegnap táviratilag hívták össze a véderő-bizottságot. Hat tagja, mint a delegáció küldöttsége Polóban tartózkodik. Thaly Kálmán, a bizottság elnöke Debrecenben volt éppen és nagyon meglepődött, amikor a különös hírt megtudta. Thaly még tegnap este a fővárosba érkezett. A képviselőházba azonban csak délelőtt tizenegy órakor ment el. Ekkor már javában ülésezett a bizottság. Szemere Miklós elnökölt. A kormánynak ez a csínyje módnélkül felháborította az ősz kurucot. Az elnöki emelvényre lépett és a következő kijelentést tette:

— Én a mai bizottsági ülést össze nem hívtam, másrészt a delegáció tagjai, akik legtöbben a bizottságnak is tagjai, jelen nem lehetnek, tehát kérem az ülés elhalasztását.

Ezek után ingerülten faképnél hagyta a bizottságot, amely azonban tovább folytatta az ülést. Thaly a Ház folyosóján kerekén kijelentette, hogy az az ülés, melyet a bizottság most tart, nem törvényes és hogy e csíny miatt le fog mondani az elnökségről. Sőt azonnal fel is akart szállni a Házban a törvénytelenség miatt. Wekerle miniszterelnök és Juszt Gyula házelnök hosszas kéréseire azonban elállott ettől a szárdékaól. A kinos ügyet csak úgy sikerült elin-

tézni, hogy a véderő-bizottság ülését meg nem történnék jelentették ki és ma délután hat órára összehívták a bizottságot.

Megadtak mindent Februárban sorozás lesz

A csonka véderő-bizottság nevezetes ülése Szemere Miklós elnöklésével folyt le. Mindjárt az ülés elején előrukkolt Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter a fura meglepetéssel: a februári sorozással. A kormány okvetlenül soroztatni akar a jövő hónapban. A bizottságnak legtöbb tagja hiányzott. Bakonyi Samu előadó sem volt jelen és helyébe Moskovicz Ivánt választották meg a javaslat előadójául.

Kmetty kifogásolta a honvédség osztrák szellemét, sérelmesnek jelentette ki, hogy újabb több honvédtisztet nyugdíjaztak, mert nem tudnak eléggé németül. Azután a „közös hadsereg” elnevezés ellen szólalt fel Kmetty. A törvény nem ismer közös hadsereget, s ez abból is kiviláglik, hogy 1867-től 1875-ig mindig „magyar csapatok”-ról tesz említést a véderőtörvény. Javasolja, hogy ezt az elnevezést használják most is. A jobbára hatvanhetes elemekből álló bizottság egyszerűen leszavazta a negyvennyolcas felszólalót. A honvédelmi miniszter nyilatkozott a létszámemelésről is, még pedig ekképpen: — Az ujonclétszámelés eddig még abszolúte szóba nem került s az erre vonatkozó hírlapi közlemények csupa kombináción alapulnak. A kétévi szolgálat ügye elejtve nincs. Az még függő kérdés és megoldásra csak a véderő-törvény revíziója alkalmával kerülhet sor.

Mindez azt jelenti, hogy meg lesz a létszámelés. Jekelfalussy a honvédtüzérségről is szólott. Egyszerűen kijelentette, hogy nem lesz semmi sem belőle. Kevés az ujonc. Több ujonc kellene. Akkor talán lehetne a dologról beszélni...

A bizottság ezután elfogadta az ujoncjavaslatot. Tehát rendben volnánk. És februárban sorozni fognak. Ugyancsak siet a kormány. Jöelöre biztosítja Bécs számára a legszükségesebbeket, nehogy egy bekövetkező obstrukció megint zavarba hozhassa a hadvezetőséget.

Ráduplázta Egy kis Komédia

Este hat órakor újabb ülést tartott a véderő-bizottság. Erre a komédiára azért volt szükség, hogy formailag eleget tegyenek Thaly Kálmán kívánságának. Az ülésen már Thaly Kálmán elnökölt és a bizottság Moskovicz Iván előadó előterjesztésére helybenhagyta a délelőtti konferencia határozatait.

Megint Björnson. A magyarországi nemzetiségiek főprófétája, a megköttyagosodott norvég szent: Björnson ismét nyilatkozott. Egy oláh lap munkatársa meglátogatta a Rómában időző szegény betegembert, aki lámulatraméltó a magyaryülőlet terén. Björnson természetesen szidott bennünket, vad ázsiákat és kijelentette, hogy az oláh, tót, szerb és horvát kulturát megvédi a magyar barbarizmus veszedelme ellen. E végböl — amint ezt többször és büszkén hangsúlyozta — újra cikket irt a März című német ujságba, amely újabbban a nemzetközi boeszkorpolitikuskok találkozóhelye. Björnson felhívta az interjuvoló oláht erre az európai szenzációra és az eredmény bizonyára nem marad el: a gyűlölt magyarok a lesújtó ujságcikk hatása alatt vissza fognak vándorolni Ázsiába. A szegény beteg ember különben nagyon örült legújabb cikkének.

— Tisztelettel kérjük azokat az olvasóinkat, akiknek előfizetése január 15-én lejárt, sziveskedjenek a lap akadálytalan küldése érdekében előfizetéseiket idejekorán megújítani.

A HIR

Strófák a napról

Egy szerecsen tánca

All a farsang, bösen hangzik
Nagybögő és cainadratta:
A bíróság a szerecsen
Polónyit megtáncoltatta.

Agancshány

József főherceg ur szerint
Kevés a szar e honban,
Reméljük, hogy az asszonyok
Intézkednek nyomban.

Rauch dala

Rauch vagyok és minden tervem
Füstbe mën,
A nép itélt és kifüstölt, —
Ez egy megható költemény.

A párbajkomédia utolsó aktusa.

A Wekerle-Polónyi-féle tréfpárbajnak az előzményekhez méltó utolsó aktusa most történt, amikor Günther Antal igazságügy-miniszter előterjesztésére a király a párbajüggyben pertörletet rendelt el. Wekerlének ugyanis kellemetlen volna, ha büntetőjogi uton, a törvény világos rendelkezései szerint a törvény megsértéséért megbüntetnék. Kibuvik hát a paragrafusok szigora alól. Más embernek — ha lovagiaszkodik — le kell ülnie a néhány napi államfogházaf, de a miniszterelnök megmutatja, hogy ő ur még a törvény fölött is.

Hajnal az Orfeum-kávészóban. A hajnal az Orfeum-kávészóban rendszerint igen derüs és harmonikus. Gyönyörű hangulatban olvad össze a zene, a kacagás, a pezsgődurránás és a parföm. Az elmúlt éjszaka disszonáns hang keveredett a finom, mámoros tónusba. Grudt Károly sertésnagykereskedő és Szentkirályi Béla rendőrségédfogalmazó szólalkoztak össze, a minnek az lett a vége, hogy a kereskedő öklével belevágott a fogalmazó arcába. Támadt erre nagy ribillió, nők sikongása, mulatozók mulatósága, majd a lovagias ügyek végtelen sorozata. Az inspekiós rendőrtisztviselő pedig fölirta az urak nevét. — Szentkirályi fogalmazóé is, — mert hát hiába: rendnek muszáj lenni.

Vasuti szerencsétlenség. Ujpest és Rákos állomások közt ma délelőtt kisiklott egy tizenkét kocsiából álló tehervonat, amely Budapest felé tartott. A kocsik egymásra futotak s valamennyi összetört. Csodálatos véletlen, hogy nagyobb vasuti katasztrófa nem történt. A tehervonat mögött ugyanis teljes sebességgel közeledett az érsekújvári személyvonat, de a lokomotívvezető észrevette a bajt, s kétszáz lépésnyire megállította a vonatot. A közönség aztán gyalog tette meg az utat a körvasutig s a közlekedést még a délután folyamán is átszállással honyoltították le. Az Államvasutak kára megközelíti a kétszáz ezer koronát. Budapestben riasztó hírek terjedtek el a baleset nyomán.

Hltvesgyilkos férj. Tavaly októberben Pap György budapesti kocsmáros részeg fővel agyonlőtte a feleségét, kit a rajongásig szeretett. Ugy történt a tragédia, hogy Pap György biciklin kiment Csepelre, ott estig duhajkodott, aztán ittasan tért haza. Mikor belépett a vendéglőbe, odarohant Fazekas Teréz cselédleányhoz és felesége szemeláttára megölte. Az asszonyt kinosan érintette a dolog a vendégek előtt és rendre intette férjét. A kocsmáros revolvert rántott elő és a nélkül, hogy tudná mit cselekszik, agyonlőtte a feleségét. Pap Györgyöt letartóztatták. Ma vont a felelősségre őt az esküdtbíróság halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt. A tárgyalás során azonban az ügyész gondatlanságból okozott emberölésre módosította a vádat. Több mint husz tanut hallgatott ki a bíróság, akik mind Pap György javára vallottak. Az ügyész vádbeszéde után dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő tartalmas, magas szárnyalású védőbeszédet mondott. A gyönyörű védőbeszéd után az esküdték tanácskozára vonultak vissza. Kis idő múlva kihirdették a verdiktet, amely a vádlottat nem bűnösnek mondotta ki. A közönség az esküdtéket, Lengyel Zoltán védőt és a vádlottat zajos ovációban részesítette.

A HIR

Lelőtte a megrontóját

Egy fiatalasszony tragédiája

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Arad, január 15.

Ma délután öt és hat óra között Mezey Vilmos gyári felügyelőnek feltűnő szép, fiatal felesége a vasútállomás közelében forgópisztolyval kétszer rálőtt Sipos Sándorné születésnőre, aki halálosan megsebesült. A meglehetősen hírhedt születésnő haldokolva szállították a kórházba. Mezeyné önként jelentkezett a rendőrségen és előadta merényletének előzményeit.

A tizenkilencéves, budapesti születésű asszony, akinek leánykori neve Sza Mária, a múlt év októberéig a legjobb egyetértésben élt férjével. Akkor történt, hogy egy délután, mikor az ura távol volt, megjelent nála Sipos Sándorné, álomporral kevert szesz italokkal elkábította és ilyen önkívületi állapotban rávette, hogy menjen el vele Tonoskó Jára gazdag szerb földbirtokoshoz. Néhány órát töltött Mezeyné Tonoskó lakásán, s mikor hazatért és kijózanodott, mindent bevallott a férjének. Mezey először el akarta tűzni a szerencsétlen asszonyt, végül azonban mégis megbocsátott neki.

— De ettől a naptól kezdve föl volt duelva az életünk — zokogta Mezeyné Grein Nándor főkapitány előtt. Az urammal örökös háborubban voltam s azért határoztam el, hogy megölöm életem megrontóját.

Az asszony ezután töredelmesen bevallotta, hogy tettét előre megfontolt szándékkal követte el. Megléste Siposnét és hátulról irántárgyoltta felje a revolvert, amelynek egyik golyója a születésnő nyakcsigolyáját roncsolta széjjel, a másik pedig a hátába fúródott. A főkapitány letartóztatta Mezey Vilmosnét.

Az eset annál szenzációsabb, mert nemrégiben maga Mezey Vilmos is megítámdta a születésnőt és a balkarját revolverrel keresztbüllötte. Ezért a merényletért pár hét múlva itélkezik az esküdtszék a gyári felügyelő fölött. Az sem érdektelen, hogy négy évvel ezelőtt valaki, akit Siposné szerencsétlenné tett, kilőtte az asszony egyik szemét.

Sipos Sándorné eszméletlenül fekszik a kórházban és az orvosok véleménye szerint alig éri meg a reggelt. Mezeyné holnap átszállítják az ügyészség fogházába.

Éjjel tizenegy órakor az esetnek izgalmas folytatása támadt. Mezey Vilmos megjelent Tonoskó Jára lakásán és revolverrel löbbször rálőtt. Az egyik golyó Tonoskó karjába fúródott. Mezeyt a járőrök üldözőbe vették, s bevették a rendőrségre. Mezey kijelentette, hogy meg akarta ölni felesége tönkretörőjét. A rendőrség Mezey Vilmost is letartóztatta.

— Páros párviadal. Megírta A Hír, hogy a képviselőház második alelnökének a Hungária-szálló éttermében afférje támadt Saárossy-Kapeller Oszkár dzsidáshadnagygyal. Csak most derült ki, hogy a lovagias ügyben az alelnök öcsese, Rakovszky Béla képviselő is szerepelt; ez utóbbi vívott tegnap párbajt és sebezte meg súlyosan a hadnagyot. A második alelnök akkor fog Saárossyval megverekedni, ha a hadnagy fölgögyvult sebéből. Az incidens előzményei nagyon érdekesek. Két hét óta Budapesten tartózkodik feleségével, négy feltűnően szép leányával s még több családtagjával Palaciós Jósé argentiniai nagykereskedő, a kinek Saárossy hadnagy ismerőse. A délamerikai család a Hungáriában vacsorázott a hadnaggal, mikor a hölgyek hirtelen fölálltak és a teremből eltávoztak. A hadnagy a hölgyektől azt a fölvilágosítást kapta, hogy a szomszéd asztalnál ülő két ur — a második alelnök és öcsese — fikszirozzák őket. Saárossy fölvilágosítást kért, mire heves szóváltás támadt, majd megtörtént a névűgycsere s utána való napon a párbaj.

NINCSENEK szarvak?

Egy férj véleménye

Az ember sohse tudja mitől okosodik. Kinyitjuk a Vadász-Lapot és olyan morálfilozófiai szenzációt olvasunk benne, hogy a statisztika, a kellemetlen igazságokkal szolgáló száraz tudomány elszégyelheti magát. Az úgy annál érdekesebb, mert a szenzáció József főherceg nevéhez fűződik. A főherceg hosszabb cikket irt a Vadász-Lapba és abban azzal a szenzációs leleplezéssel szolgál, hogy Magyarországon aggancshiány van. A főherceg tisztán a vadászsport szempontjából tárgyalja ezt a kérdést, mi azonban megérezteük benne, hogy itt a közérkölc erősen érdekelve van. Fölkerestünk tehát egy középkorú és a házastársi kötelességek alatt kissé megrokkant férjet, aki miután örömben végigcsókolt bennünket, a következőképpen nyilatkozott:

— Igaza lehet a fenségnek. Egy idő óta magam is azt veszem észre, hogy nem érzek aggancsokat. Nyílt homlokkal mondhatom, hogy belső érzésem szerint már régóta nem csal meg a feleségem. És ha olykor a házasságot viharai között a fejemhez kapok, érzem, hogy kívül-belül üres a koponyám. Az előbbinek azonban nagyon örülök és mozgalmat indítok, hogy a fölszarvazott férjek szakegyesülete az aggancshullás alkalmából hódolattal üdvözölje a fenséges leleplezőt. Erről azonban egyelőre nem szólok a feleségemnek, mert ha az asszonyok megtudják, hogy miért örünek a férjek, bizonyosan megszűnik az aggancshiány.

Az izgató interjút meg kellett szakítanunk, mert megjelent az asszony, aki olyan szép és fiatal volt, hogy tudósítónk azzal az impresszióval távozott, hogy a fenséges ur megint tévedett.

Ötmillió pör egy város ellen. Székesfehérvárról jelentik: Posch Emil magánzó a múlt évben kérvénnyel fordult a városhoz, hogy téglagyár építése végett engedjék át neki a katonai gyakorlótérnek egy részét. A hatóság száz-négy hold területet engedett át Poschnak, aki nagy beruházásokkal fogott hozzá az építkezéshez. Ekkor a katonai kincstár kijelentette, hogy az építkezést nem engedje meg, mert a területet 1914-ig ő bérelte ki. Posch a hatósághoz fordult fölvilágosításért, de csakhamar kiderült, hogy katonának igazuk van. Posch erre kijelentette, hogy ötmillió korona erejéig kártérítési pört indít a város ellen. Ügyvédje, dr. Várossy Vilmos, már legközelebb megteszi a kellő lépéseket.

— Osztálysorsjáték. Ma folytatták a XXXI. osztálysorsjáték harmadik osztályának húzását, melyen nyolcvanezer koronát nyert: 118751; harmincezer koronát: 60288; huszonezezer koronát: 32427; huszonezezer koronát: 32427; huszezer koronát 110713; tizenözezer koronát: 67724; tízezer koronát: 95652; háromezer koronát: 81894 115791; kétezer koronát: 3800 44090 69261; ezer koronát: 2539 11373 24791 37497 47926 74710 82453 83432; ötszáz koronát: 603 1150 6602 10364 16571 16859 17011 17441 18438 20672 24014 31260 33778 36302 38367 45582 50596 52467 68513 69418 70555 74207 75414 78209 78529 85619 96894 97097 101045 101768 103179 103284 104344 113261 113365. Azonkívül kihúztak 1946 sorsjegyet százharminc koronás nyereménynyel. A következő húzás holnap lesz.

Benkő sorsjegye bankó! Nem mulik el osztálysorsjátékhozás, hogy a Benkő bankban, Budapest, Andrassy-ut 69. főnyereményt ne nyernének. Tegnap 5 főnyereményt és ma ismét a 67724. számra 15.000 koronát, a 81894. számra 3000 koronát nyertek a szerencsés vevők. Így ismét bebizonyosodik a Benkő motto.

Török szerencsése örök. A III. osztály mai húzásán már ismét a szerencsés Török-bankház, Szervita-tér 3. szám alatti vevői nyerték a 25.000 koronás főnyereményt a 32427. számú és a 20.000 koronását a 110713. számú sorsjeggyel.

— A gyorsírás terjedése. Az országos Magyar Gyorsíró Egyesület január eleje óta megindult új tanfolyamaira már nem vehető fel több növendék. A visszamaradó vagy újabb jelentkező növendékek számára az egyesület január 15-én új tanfolyamokat nyit d. e. 8—9 óráig, u. 2—3 vagy esti 7—8 között választható tan-

órákkal. Juliusig elvégezhető tananyag: teljes magyar gyorsírás, német gyorsírás az e nyelvben való jártasság fokának teljesen megfelelő mértékben; magyar fogalmazás, német nyelv és fogalmazási gyakorlat; az összes gyakorlati kereskedelmi szaktárgyak és a használatban levő írógépek kezelése. A tandíj hat óra — 450 leckeóra — 60 K. A tanfolyamok helyisége kizárólag a Liszt Ferenc-tér 10. számú parlamenti gyorsírók által vezetett Gabelsberger Szakiskola. Más iskolákkal, amelyek az egyesület népszerűvé vált elnevezéseit használják cégérül, nincs összeköttetésben az egyesület.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ * ZENE * KÉP * KÖNYV

— Monleone Budapesten. A Népszínház-Vigopera e heti újdonságának, a *Parasztbecsület*-nek szerzője: Dominico Monleone ma reggel Budapestre érkezett és még a délelőtti folyamán résztvett az opera próbáján. A fő vezető szólamokat Ney Leona és Környei Béla éneklé, a többi szereplő is a színház énekes személyzetének legjava, amint hogy a karszemélyzetet is a legnagyobb gondtal tanították be. Az operához szicíliai felvételek után teljesen új díszletek és jelmezek készültek, valamint teljesen új a *Parasztbecsület*-tel egy estén színrekerülő zenés némajáték kiállítás is. Ez utóbbi címszerű népszépszerűségében, hangversenyt rendez a Liszt Ferenc-téri zene-palotában. A jegyeket a Harmónia-műkereskedés árulja egy és két koronáért.

— Szimfonikus hangverseny. Az Akadémiai Zenekar e hónap huszadikán, hétfőn este, a szimfonikus zene népszerűsítése érdekében, hangversenyt rendez a Liszt Ferenc-téri zene-palotában. A jegyeket a Harmónia-műkereskedés árulja egy és két koronáért.

— A semlegesek. Zboray Aladár kollegáinak „A semlegesek” című társadalmi színművét a Nemzeti Színház előadásra elfogadta. Zboray nem új ember a színpadon; a „Miez háro” című darabjával jelentékeny sikere volt a Víg-színházban.

— Budapesti Cabaretszínház. Nagy Endre cabaretjában immár harmadik hete mulattatja a közönséget a nagy sikert aratott, változatos és mulatságos januári műsor négy kitűnő kis színdarabja, négy színpadi tréfája és huszoneg cabaretszáma. Ezekben a Budapesti Cabaretszínház népszerű konferenciáján, Nagy Endrén kívül fellépnek: László Rózsi, Ferenczy Károly, Balogh Böske, Fábian Kornélia, Kepf Jolán, Huszár, Sajó, Gabányi, Kövály és Máhr.

TÁVIRAT * TELEFON

Az amerikai színházégs
Százhatvanhét halott, Kétszáz sebesült

New-York, január 15.

A bayertowni borzalmas színházégsnek még csak most tisztázódna a részletei. Ezek szerint a színházban kinematograf-előadás volt, s mintegy ötszázan voltak a nézőtérben. A tüzet egy oxigénnel megtöltött edény szétrobbantása okozta. A veszedelem szédítő gyorsasággal terjedt, s az embereket leírhatatlan rémület fogta el. Örületes zürzavarban futottak a kevészámu kijárat felé, miközben sok embert, de különösen sok gyermeket agyonnyomtak. Az erkélyről és a karzatokról a közönség a keskeny esigalépesön rohant le, de olyan tolongás volt, hogy sokan az ablakokhoz futottak és kinyitották az utcára. Egy asszony egyik gyermekét lehajította a kövekre. Egy férfi sebekésével elvágta a saját nyakát, egy fiatal asszony pedig meg örlött. Minden asszony holtteste mellett megszenesedett gyermekeket találtak. Érdekes, hogy a rendőrség már két évvel ezelőtt megállapította, hogy az épület tűzveszélyes.

A bajai milliós bűnpör

Kész a vádirat

Szabadka, január 15.

A bajai milliós sorsjegy bűnpörében dr. Aczél Imre ügyész elkészítette a vádiratot, a mely mintegy százötven oldalra terjed. A vádirat Wagner Sándor könyvelő ellen mint tettes és Prigly pénztáros ellen mint segéd irányul. Az igazságügyminiszter elrendelte, hogy a vádiratot kézbesítés előtt hozzá felküldjék.

Harc a tüdővész széruma körül

Orvosok nyilatkoznak a HIR-ben

Hamis vád — zsarolás

Wettenstein új bizonyítékai

Szenzációs folytatás

A vádlottból ma vádló lett

A tüdővész új gyógyítószerének dolgában tegnaptól mára sok minden történt. Följelentés, kihallgatás, nyilatkozatok és cáfolatok áradata, sajtópör és viszonyvadás követik egymást. A megvádolt dr. *Wettenstein* József nem hátrált meg, hanem erélyesen visszavág. A nagy kavargásban meg kell állapítanunk, hogy ujságcikkkel, nyilatkozatokkal ezt az ügyet nem lehet többé elintézni. Módot kell adni *Wettenstein*nek, hogy hivatalos fórumok előtt bizonyítson, mert csak a hozzáértők előtt derülhet ki, hogy ez az érdekes férfi mártír, zseni, bolond vagy szélhámos-e? Ma egész sereg ismertnevű orvos fogadja őt védelmébe s ez a körülmény csak sürgősebbé teszi a végleges döntést. A szenzációs afférnek különben ma olyan fordulatai vannak, amelyek új oldaláról világítják meg a szérum körül megindult háborúságot.

Kihallgatások a rendőrségen

Pesti Alfréd könyvnyomdász feljelentése alapján *Sándor* László kapitány beidézte *Wettenstein* Józsefet, hogy az ellene felhozott vádakra kihallgassa. *Wettenstein* a következőket adta elő:

— Megbotránkozással veszem tudomásul *Pesti* Alfréd nemtelen eljárását, melynek indokai érthetetlenek előttem. *Én nem kerestem a valószínűséget, sőt nem is ismertem, mikor a Kochmeister* Frigyes utódai céggel már tárgyalásokat folytattam. Egyik orvos-ismerősöm révén ő tett nekem ekkor ajánlatot, még pedig jóval kedvezőbbeket, mint *Kochmeister*ék. Erre megkötöttük 1907. augusztus 28-án Budapesten a szerződést, melynek 9. és 10-ik pontja ezeket tartalmazza:

9. A gyógyszer ismertetése érdekében szükségesnek tartja *Pesti* Alfréd, hogy dr. *Wettenstein* József azok előtt, akiket e célra *Pesti* Alfréd megnyer, a tüdőbetegek kezelését bemutassa. E célra felajánlja *Pesti* Alfréd dr. *Wettenstein* József részére 6000, azaz hatezer koronát, melyet a szerződés aláírása napjától számítva, havonként előre folyósítandó, 1907. szeptember elsejétől 1909. azaz ezer koronával bocsát rendelkezésére. Azon nem várt esetben, ha a szer nem bizonyul jónak, ezen összeget dr. *Wettenstein* József a hat hónap eltelté után két évvel visszafizetni tartozik. Ezen összeg fedezetül minden 1000 azaz ezer koronáról, amikor azt dr. *Wettenstein* József kézhez kapja, fedezeti váltót ad leirt lejáratl. Ezen 6000, azaz hatezer korona a felek közös számláját fogja terhelni vagyis a vállalat terhére számíttatik.

10. Ha a szer rossznak bizonyul, *Pesti* Alfréd a szerződéstől bármikor visszaléphet. A szer akkor tekintendő rossznak, ha valamely tudományos szakbizottság a tüdővész gyógyítására rossznak minősíti. A tudományos szakbizottság a felek által megnevezendő két-két egyetemi rendes orvostanárból áll, akik egy ötödiket, mint elnököt választanak.

— A szerződés ezen pontjai értelmében — folytatta vallomását *Wettenstein* — a fedezeti váltókat *Pestinek* pontosan átadtam és vártam, hogy fizesse a január havi részletet. Erre ő különböző prezzsiókra hivatkozva, megtagadta az ezer koronát, sőt elkövette azt a vakmerő lépést, hogy csalás miatt feljelentett, azt adván okul, hogy szíriem nem jó. *Én az állítás nem hogy nem felel meg a valóságnak, hanem egyenesen légből kapott.* A leghatározottabban kijelentem újra, hogy a szerem jó s mivel eddig senki sem vette magának azt a fáradságot, hogy hatásáról meggyőződjék, bárhonnán és bárkitől jöjjön az ellene irányuló gyanúsítás, nem egyéb kohlománynál és tudománytalan felületességél, melyeknek bátran szemébe nézek. *Pesti* aljas feljelentése után nem gondolhatok egyebet róla, minthogy zsarolni akart és eszközeül adta oda magát egy komplottnak, mely engem lehetetlenné tenni akar. De ez nem fog sikerülni, mert ismétlem, hogy a szer

rem jó és a tüdővész gyógyítása terén ezideig a legnagyobb eredményeim nekem vannak.

Ezzel a kihallgatás véget ért. Aztán kihallgatták még dr. *Mándy* Sándort. Elmondta, hogy szinte esodás eseteket látott, mert több olyan beteg meggyógyult, akinek életéről már lemondtak az orvosok.

A rendőrség nem látta beigazoltnak a család vádját, mert *Wettenstein* jóhiszeműségét nem lehet kétségbe vonni. A vizsgálatot a maga részéről beszünteti s az iratokat átteszi az ügyész-séghez.

Mit mondanak az orvosok?

A sajtó és a közönség még mindig tájékozatlannak áll a *Wettenstein* hónapok óta hirdett kísérleteivel szemben. Laikus emberek végtére lehet bolondítani, de az orvos szakember, akinek módja van a szélhámos és valódi eredmény között a különbséget megtenni. Hivatkozva tegnapi nyilatkozatában említett nevekre, *A Hír* tudósítója felkereste ma *Wettenstein* doktort és felkérte a birtokában levő orvosi vélemények felmutatására. *Wettenstein* engedett a kérésnek és több levelet mutatott fel olyan orvosoktól, akik hálás köszönetet mondanak neki, amiért betegeiket megmentette.

Dr. *Bischoff* Miksa budapesti orvos ezeket írja:

— Azt hiszem a jövő hét folyamán szakíthatok magamnak időt arra, hogy korunk egyik legnagyobb emberét személyesen is meglátogassam és megismerhessem. Annak nevezem, mert az Önöz küldött eddigi szegény pacienseim mindannyian súlyban, erőben, de főképen tüdőben gyarapodtak.

Dr. *Grimm* Ferenc örökbálinti orvos terjedelmes körképet közöl egy *Saulland* Katalin nevű 20 éves betegéről, kinek állapotáról a többi között ezeket írja:

— A leányt kéthetenként megvizsgáltam s ezen vizsgálatok rezümjeként megállapítottam, hogy a lázak (39—40°) teljesen megszűntek — izzadás, — pathogomicus köpet nem lett elválasztva. Köhögés, láz, izzadás nincsen. Étvágy kitünő, testsúly szaporulat 8 kilogramm. A leány jelenleg a *Saxlehner*-féle keserűvízforrás telepén ismét munkában áll. Ezek után feljogosítva érzem magamat annak kijelentésére, hogy *Saulland* Katalin az Ön gyógykezelése nélkül határozottan tuberculozis pulmonumban elpusztult volna. Kívánatos volna, hogy ezen ezen gyógykezelés mellett a tuberculozis betegségek gyógyító eszközévé válják, mert újabb tapasztalatokkal és sikerrel, valószínűs áldását képezne a szenvedő emberiségnek.

Dr. *Sipos* budapesti orvos *Wettenstein* által kezelt M. R. nevű betegének állapotát írja le:

— A beteget megvizsgáltam és azt találtam, hogy a jobb tüdőeszes infiltratio ugyan a 3-ik bordáig megvan, szörtyzöréjek is vannak, de határozottan kisebb mennyiségben, mint az ősz elején. A beteg kinézése virulóbb, súlyban gyarapodott, keveset köhög és köp, jó étvágya van, éjjel nem izzad, erősen érzi magát. Ezen felsorolt tünetek arra engednek következtetni, hogy az állapot javult és kielégítő, azon körülmény, hogy a beteg nem izzad, nincs fejfájása és nem fázik. — azt bizonyítják, hogy ez idő szerint láz, de hőmérsékemelkedés sincs jelen.

Dr. *Steinberger* Izidor budapesti orvos két beteget is küldött *Wettenstein*hoz, de nem bízott a kezelés sikerében. Egyikről konstatálja, hogy aránylag rövid idő alatt 6 kilóval gyarapodott, láztalan, étvágya jó, alig köhög. Feltünő jó eredményt tapasztalt másik betegénél is, ki három év óta szenved tuberculozisban. A beteg már a gyógykezelés alatt is két kilót hizott, jelenleg is gyógykezelés alatt áll.

Dr. *Vadász* Aladár m. kir. honvéd főorvos, egészségtanár egy *Popovics* László nevű betegéről konstatálja, hogy állapotában javulás állott be.

Dr. *Pollák* Mór azt bizonyítja, hogy *Steiner* Salamon nevű betege fellüdülni jobban szíriem van

és erőbeli állapota is javult, mióta a *Wettenstein* kezeli.

Dr. *Vajda* Zsigmond Karger Istvánné betegéről konstatálja: A beteg megbízott, a hurut javult, a közzérzet feltünően jobb.

Dr. *Antal* Jenő egy súlyos állapotban levő betegének állapotát ismerteti:

„S. S. állapota — írja — az ismert gyógytényezők igénybevétele dacára folyton rosszabbodott, folyton lázas volt, úgy, hogy a prognosztis quo ad vitam egész infaustusnak kellett felvennem. Jelenleg a beteg láztalan, a fizikális elváltozások a tüdőben, azt hiszem, nagyjában olyanok, mint hónapok előtt voltak. Szerény nézetem szerint a beoltások ezen esetben okvetlenül jótékonyhatásuk. Nem hinném, hogy a lázak ezen kezelés nélkül megszűntek volna.“

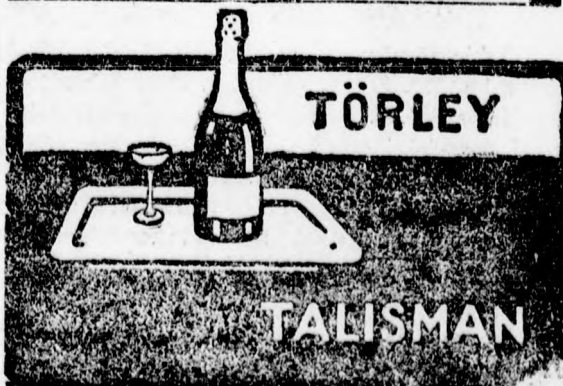
Dr. *Marton*, dr. *Herbst* és más orvosok nyilatkozatait ezuttal nem közöljük, mert azok már publikálva lettek pár hónap előtt *A Hír* hasábjain. Most csak azt kérdezzük, lehet-e hinni az orvosok ezen újabb csoportjának szavaiban. S ha lehet, nem kötelessége-e a szakembereknek végre járni, hogy miiben áll a *Wettenstein* szerének gyógyhatása. Mért tűrik, hogy botrányok és ujságcikk vége-hossza nélküli való lamentációiba fulladjon bele az ügy, holott kötelességük volna meggyőződniük, hogy szélhámoságot vagy korcsakos eredményeket rejt a *Wettenstein* gyógyszer.

Vádlottból vádló

A szerepek is megcserélődtek tegnaptól-mára *Wettenstein* ügyében. Tegnaptól még őt vádolták csalással, ma ő vádolja *Pesti Alfréd* hamis vádaskodással s ügyvédje dr. *Dési* Géza utján följelentést adott be ellene. Azonkívül kártérítésért és szerződészegésért is pörli. *A Hír* tudósítójának különben ezeket mondotta az ellene intézett támadásokról:

— Amióta Budapesten vagyok, folytonos bizalmatlansággal, lekicsinyléssel és becsmérléssel találkoztam. Erre el voltam készülve. Csak hogy velem nem olyan könnyű dolog elbánni. Majd ha bebizonyítják, hogy a szerem rossz, a betegeket pedig jobban tudják gyógyítani, mint én, akkor elhiszem, hogy igazuk van. Az olyan rágalmakat, hogy tisztességtelen uton való pénzszerzés a céloim, számba sem veszem. Hónapok óta 35—40, néha 50—60 beteget gyógyítok ingyen naponként s erre azt mondják, hogy csalás. Hát legyen, de arra nem fog akadni egyetlen ember az országban, aki bizonyítani tudná, hogy akár egyetlenegyszer is a reklám eszközeihez nyultam volna, holott orvoskollégáim és kapacitás hírében álló orvos-telkintélyek az ilyesmitől nem nagyon riadtak vissza sohasem. Csak tessék megnézni az orvosi és gyógyszerészeti lapok reklámhíreit és a napilapok hirdetéseit. Mindig azt hangoztattam, hogy nekem tudományos forum kell, ott aztán leplezzenek le, ha tudnak. Hogy a szerem micsoda összetételéből áll, nem árulom el mindaddig, amíg nem kapok garanciát arra nézve, hogy anyagi érdekeimben meg lesznek védelmezve. Így van ez külföldön is. Nem akarom, hogy kijátszszanak s a végén még találmányom eredetiségét is elvitassák. Az én szerem hatásosságát csak betegen való kísérletek alapján lehet és szabad megállapítani. Komoly megfontolás és hosszas kísérletek után nyugodtan merem állítani, hogy olyan eredményeket értem el, minőt még senki ezen a téren. Amíg engem meg nem cáfolnak, az igazság mellett van. De kétségbeesítő e mellett látni, hogy ezren és ezren miként pusztulnak el napról-napra, mert a sarlatanság, a féltékenység, a butaság és az önző érdekek elnyomni akarják az igazság szavát.

Wettenstein dr. *Mészöly* Imre ügyvédnek is adott megbízást, még pedig arra, hogy sajtópört indítson ama hírlapok ellen, amelyek őt pletykák alapján megrágalmazták. Az afférnek így még szenzációs folytatása lesz.

Polónyi elvesztette a csatát

Heltai Ferenc és Komlós Ágoston pöre. A törvényszék megsemmisítette a járásbírói marasztaló ítéletét. Ki kell hallgatni az összes tanukat! Balás ügyész kudarca

Szabálytalan volt az ítélet

Annak a lehetetlenül felületes és egyoldalú járásbírói tárgyalásnak, amelyet Polónyi Géza panaszára Lengyel Zoltán tanui: Heltai Ferenc és Komlós Ágoston ellen tartottak, amint ezt minden józan eszű ember előre látta — kacagató fiaskó lett a vége. A felelősségi bíróság ma délelőtt dr. Tóth Ernő ítéletét bíró elnöke alatt Benke büntetőjársbíró ítéletét az utolsó beütésig megsemmisítette. Törvény- és perrendellenesnek minősítette az egész tárgyalást, amelynek eredményét pedig Polónyi Géza már nagybúszkán ablakába tette. Ugy tűntette fel az ítéletet, mintha rehabilitálta volna őt az igazságszolgáltatás. A szerencsén, két napig mosdott szappanos vízben s amikor megnézte magát a tükörben, hirtelen színvak lett s azt hitte, hogy a szappan minden piszkot lemosott róla. Szerencsén maradt bizony ő — az ítélet ellenére is; a mai döntés pedig, azt hisszük, el fogja venni egyelőre a kedvét attól, hogy még egyszer üdvözlő beszédekkel intézkessen magához.

Polónyi panasza

A felelősségi tanács délelőtt tíz órakor ült össze. Dr. Vass Lajos referens bíró először Polónyi Géza siránkozó panaszát ismertette. Ebben a bírói miniszter elmondja, hogy amikor közte és Halmos János polgármester között az ismeretes affér támadt, dr. Komlós Ágoston ügyvéd így nyilatkozott róla a Vigadó kávéházban:

— Ha éne Ullmann Lajos, a Dunagőzhajózási Társaság igazgatója, megmondhatná, hogy mennyivel vesztegette meg Polónyi Gézát.

— Ha a köztudat elég lenne, nem kellene bizonyíték. — duplázott rá dr. Heltai Ferenc.

A további szövegváltás folyamán ugy Komlós, mint Heltai elmondották, hogy a Dunagőzhajózási Társaság igazgatója, Ullmann Lajos tízezer forintot fizetett Polónyinak azért, hogy szüntesse be akcióját a társaság ellen s legyen rajta, hogy a fővárossal a parkbérleti szerződést megkötthessék. Ez állítások miatt mindkettőt rágalmazás címén kéri megbüntetni.

Az ismertetés során kiderült, hogy az egész vád csak prókátorfogás Polónyitól. Ugy Heltai, mint Komlós Lengyel Zoltán pörében, mint tanuk vallották a panaszolt dolgot. A vád tehát csak arra való, hogy Polónyi a tanuk eskü alatti vallomását a marasztaló ítélettel lerontsa a fő tárgyaláson. Szóba került ezenkívül az elévülési kérdés is, valamint a többi semmisségi ok, amit a védők a tárgyalás során emeltek.

Megsemmisítik az ítéletet!

Ezután határozathozatalra vonult vissza a bíróság, amely másfél órai tanácskozás után a következő szencziós végzést hozta:

58930/907. Btő.

Ő Felsége a király nevében!

A kir. törvényszék az elsőfoku bíróság ítéletét a bp. 550. §. 3-ik és 404. §. első bekezdése alapján, a 384. §. 5., 8. és 9. pontjaiban foglalt alaki semmisségi okokból a megelőző egész eljárással együtt megsemmisíti. Utasítja az eljáró elsőfoku bíróságot, hogy a megtartandó újabb tárgyalás folyamán a már felvett bizonyítás meg-

ismétlése mellett dr. Kiss István vizsgálóbírónak és jegyzőjének dr. Sömjén Lászlónak, dr. Kállay Miklós kir. törvényszéki bírónak, továbbá dr. Polónyi Dezső ügyvédnek, de ennek csak abban az esetben, ha sértett őt is — mint Oroszi Géza dr. ügyvédjelöltet, az ügyvédi titoktartás kötelezettsége alól felmentené, tanuként leendő kihallgatásával, ha pedig ezeknek vallomása még mindig kétséget hagynának a főmagánvádoló Polónyi Gézának eskü alatti kihallgatásával is egészítse ki. Továbbá ugyancsak a már felvett bizonyítás ismétlése mellett ezt az ügy érdemére és pedig a kávéházi beszélgetésre nézve Hűvös Józsefnek és Rózsavölgyi Gyulának, a Halmos János lakásán történetekre nézve pedig dr. Vásonyi Vilmos orsz. képviselőnek, a képviselőháztól kikérésre, kényszerítő eszközök kiltatásba helyezése mellett tanu gyanánt leendő megidézésével, alább, az indokoknak megjelölendő irányban kihallgatásuk mellett, végül a valódiság bizonyítására nézve Wellisch Alfréd, Hűvös József, Rózsavölgyi Gyula, dr. Eulenbergs Salamon, dr. Kramer, Boross Samu, Neumann Ármán és Csepregi József budapesti lakosoknak közvetlen, — Müller Ottó, Bauer Vilmos, Frank Frigyes, Zollmann Ignác, Szalágyi Aurél, Feldmann Alfonz, Bárány Miksa, dr. Polatschek Ferenc, Rücker A., Weiswarter D. és Hecht Imre bécsi lakosoknak pedig megkeresés útján a védők által megjelölendő irányban tanuként leendő kihallgatásával, valamint alább az indokokban megjelölendő iratoknak beszerzésével egészítse ki.

Mindezeknek megtörténte s a vád és a védelem újabb meghallgatása után hozzon a kifejtenőkhez képest újabb érdemleges határozatot.

Mit mond a perrendtartás?

A 384. szakasz 5., 8. és 9. pontjai így szólnak:

Alaki semmisségi okok: 5.) ha a bíró olyan szabálytalanságot vagy mulasztást követett el, melyet a törvény semmisség terhe alatt tilt. 8.) ha a perorvoslatot használónak ellenzése dacára a főtárgyalás alatt valamely semmis vallomásra, vagy vizsgálati eseményről fölvetett olyan iratot olvastak föl, melyet a törvény szerint nem lett volna szabad fölolvasni. 9.) ha a bíróság a perorvoslatot használónak a főtárgyaláson tett indítványa fölött nem határozott, vagy indítványa ellenére, illetőleg ellenzése dacára a főtárgyaláson olyan közbenschőlő határozatot hozott, mely a törvényszék a vád, vagy a védelem szempontjából lényeges rendelkezését, vagy elvét sértette meg, illetőleg tévesen alkalmazta.

A megokolás

Polónyi Géza orsz. képviselő és volt m. kir. igazságügyminiszter Heltai Ferenc hírlapíró és dr. Komlós Ágost ügyvéd ellen külön-külön tett s 1907. évi november 5-én beadott feljelentéseiben előadja, hogy igazságügyministersége idejében ellene többen egy rágalmazási hadjáratot indítottak. Ezen hadjáratnak a külső látszat szerint Lengyel Zoltán orsz. képviselő lett a vezetője, ki A Nap című lap hasábjain azt a rágalmozó állítást közölte róla, mintha ő még 1895. évben a Dunagőzhajózási Társaságnak egy partbérleti ügyében a székesfővárosi törvényhatósági közgyűlésén való szerepléséért tízezer forinttal lett volna megfizetve. Ezen adatok 1907. évi augusztus 6-án dr. Kiss István vizsgálóbíró által közölték vele. (A megokolás ezután részletesen ismerteti a kávéházi beszélgetést.)

Pörbe foghatók-e a tanuk?

A tárgyalás folyamán a védők által tett ama kifogás folytán, hogy Polónyi Géza főmagánvádoló a btk. 110. és 268. §§-ai szerint a büntető eljárás megindításához szükséges magánindítványát elkövetten terjesztette elő, Polónyi Géza mint sértett kihallgatván ezen vallomásaiban is megerősítette, hogy mindkét rendbeli t. i. a kávéházban és a Halmos lakásán történt rágalmozásról csak 1907. évi augusztus 6-án a Lengyel Zoltán elleni sajtópörben történt kihallgatásakor szerzett tudomást. A tárgyalás folyamán a védők által több ízben felvetett ama kérdés, vajjon Heltai Ferenc és Komlós Ágoston vádlottak azon rágalmozás gyanánt panaszolt nyilatkozataikért, melyekről sértett csupán egy más ügyben tett tanuvallomásaiból nyert tudomást — büntetőjogi felelősséggel tartoznak-e?

Gyanakszik a bíróság

Kérdés az is, hogy az összes anyagi és alaki büntető jogszabályok szelleméből kifolyóan megengedhető-e, hogy valamely rágalmozási perben a valódiság bizonyításánál szereplő tanuk, olyan bíróságon kívül tett nyilatkozataikért, melyekről a sértett csak ama tanuvallomásokból szerzett tudomást, ugyanazon sértett, mint főmagánvádoló által, még annak a pernek befejezése, illetve elsőfoku tárgyalása előtt rágalmozási perrel támadtatott meg, különösen akkor, midőn az utóbbi per kétségtelenül magán viseli azt a jellegét, mintha ugyanazon sértett mint főmagánvádoló által csupán azon céllal indított volna meg, hogy a korábban indított pernek valódiság bizonyítás tanui, a későbbben indított, de gyorsabb eljárás alá tartozó perben ugyanazon rágalmozás miatt korábban elítéltesse, mintsem a korábban indított perben a valódiság bizonyításra nézve tett tanuvallomásaik az ítélethozatalnál mérlegelés tárgyát képezhetnék volna, s ez által tanuvallomásaik bizonyító erejüktől megfosztatván, vagy legalább ebben az erejükben meggyengítve, a korábban indított perben a valódiság bizonyítás ne sikerülhessen. Kétségtelen, hogy az ügy érdemét is érinti ez és csak avval együtt képezheti felhívizsgálat tárgyát.

A hatásköri kifogások

Ugyancsak a büntető eljárás tartozik a vádlottaknak, illetve védőiknek a btkv. 230. §. analógjára alapított védekezése.

A kir. törvényszék, mint felelősségi bíróság azonban a bp. 550. §-a szerint tartott jelen tanácsülésében az ügyet a büntető eljárás felül nem vizsgálhatta, következésképp az említett kérdéseket sem dönthette el, hanem csak alaki szempontokból vizsgálta felül az ügyet a következő irányokban:

A hatáskör kérdésében felhozta Heltai védője, hogy a jelen per tárgyát képező események egyike és pedig a btkv. 262. §. szerint minősített nyilvános rágalmozás és becsületsértés vétsége az E. T. 17. §-a szerint nem tartozik a járásbírói, hanem a törvényszék hatáskörébe. A törvényszék felelősségi tanácsa úgy döntött, hogy az 1897. XXXIV. t. c. 17. §. 3. p. értelmében a btkv. 262. §. szerinti vétségnek csak azon esetei tartoznak a törvényszék hatáskörébe, melyekben az eljárás a btkv. 269—272. §§. szerint hivatalból indítandók meg. Ellenben a btkv. 262. §. alá eső vétségnek többi vagyis főmagánvádra üldözendő esetei az 1897. XXXIV. t. c. 28. §. 6. pontja szerint a járásbírói hatáskörébe tartoznak.

Hiányzik a törvényes felhatalmazás!

A magánindítványnak törvényes időben lett előterjesztése kérdésében a törvényszék helytelennek találta már azt is, hogy ebben vagyis a büntető eljárás megindítását kizáró oknak fenn, vagy fenn nem forgása kérdésében az elsőfoku bíróság nem az ítéletben, hanem külön közbenschőlő végzésben határozott. A Bp. 362. §-ának 4. pontja világosan megmondja, felmentő ítélet hozandó, ha a vád törvényes emelhetéséhez szükséges felhatalmazás vagy magánindítvány hiányzik. A Bp. 323. §. utolsó bekezdése szintén határozottan rendel, hogy ezen és a bp. 301. §. végső bekezdésében említett eseten kívül a bíróság az ügy érdemében ítélettel dönt. E két törvényhelynek egybevetéséből kétségtelen, de a bírói gyakorlat is az, hogy a magánindítványnak törvényes időben lett előterjesztése kérdésében, akár igenleges, akár nemleges legyen a döntés, a bíróság az ítéletben határoz.

Az elévülés bizonyítható!

Ha tény az, amit az ez alapon perorvoslatokkal élő védők állítanak, hogy az eljáró elsőfoku bi-

HA FÁJ A FEJE,

Ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-féle MIGRAIN pasztillát

24 pasztillát tartalmazó doboz 1 korona 20 fill.

Főraktár: Beretvás Tamás gyógyszerész, Kispest, Rákóczi-utca 6,

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

róság ebben a kérdésben a btk. megfelelő rendelkezését tévesen alkalmazta, az semmisségi okot képez. Ez a bp. 385. szakasz 1. c) pontjában foglalt anyagi semmisségi ok lenne s éppen azért a neheztelt határo-A törvényszék azonban úgy találja, hogy a magán-tandó felelveteli tárgyaláson lenne felülvizsgálandó, ták, hogy az összes fővárosi napilapok már január hó indítvány előterjesztésére a btkv. 112. §-ában megszabott három hónapi határidőnek kezdete, vagyis azon időpont, a melyben az állítólagos rágalmazás és annak elkövetői Polónyi Gézának tudomására jutottak, a vád és védelem ellentmondó tényállítási-hoz képest még nincs meggyőzően bizonyítva és a további bizonyítástól esetleg eredmény várható. Polónyi Géza ugyanis azt állítja 1907 szept. 5-én tett feljelentésében és a fő tárgyaláson is azt vitatta, hogy a rágalmazás ténye, mint annak elkövetőinek személye, neki csak 1907 augusztus 6-án a Lengyel Zoltán elleni sajtópörben a vizsgálóbíró által tett kihallgatása alkalmával jutottak tudomására, a midőn vádlottaknak a sajtópörben felvett tanvallomásait megtekintette. Ezzel szemben a védők felhozták hogy az összes fővárosi napilapok már január hó első napjaiban közölték nemcsak Heltai, hanem Komlósnak kihallgatását is, sőt vallomásait egész tartalmukban a nyilvánosságra hozták.

Benke bíró megsértette a törvényt

A védők a becsatolt lappeldányokkal igazolták, hogy Polónyi Gézának okvetlenül tudomásával kellett bírnia Heltai és Komlós vallomásainak tartalmáról. Felhozták továbbá a védők, hogy Polónyi Gézának megbízottja, dr. Oroszi Géza ügyvédjelölt a Lengyel Zoltán elleni vizsgálati ügyben felvett minden vallomást 48 óra alatt lemasolt s főnökének és általa Polónyi Gézának is tudomására hozott. Végül hivatkoznak arra is, hogy Polónyi Géza 1907. június 29-én látogatást tett sajtóperének referensénél dr. Kállai Miklós bírónál s itt betekintés vagy szóbeli közlés útján megtudhatta Heltai és Komlós vallomásának tartalmát. Oroszi dr. elmondta, hogy június 2-án már betekintette a kérdéses tanuvallomásokat, jegyzeteket is csinált, de ezeket csak Polónyi Dezsővel közölte. A védők ezzel szemben hivatkoztak dr. Kiss István vizsgálóbíróra és jegyzőjére dr. Sömjén Lászlóra mint tanukra, akiknek vallomásával bizonyítani vélik, hogy Oroszi a tanuvallomások betekintése után, de augusztus 6-ikát megelőzőleg úgy nyilatkozott a vizsgálóbírói irókban: „Megmondtam a kegyelmes urnak a vallomásokat. A Heltai vallomása fáj neki legjobban.” Kérték a védők e tárgyban Kállay dr. bírót, Polónyi Gézának is eskü alatti kihallgatását, sőt az utóbbit a kir. ügyész is indítványozta. Mindazáltal az elsőfoku bíróság a védőket a bizonyítás kiegészítése iránti indítványaikkal elutasította s minthogy ezáltal hivatalból is vizsgáló és ügydöntő kérdésben tagadta meg a való tényállás tekintetében a szükségesnek mutató bizonyítás kiegészítését, ezáltal lényeges rendelkezését sértette meg a törvénynek és ez által alaki semmisségi okot szolgáltatott.

A jóvá nem tehető hiba

Igaz ugyan, hogy ez magában véve még nem tette volna szükségessé az eljárás megsemmisítését, de minthogy az elsőfoku bíróság még sokkal súlyosabb, jóvá nem tehető alaki törvénysértéseket is követett el, ítéletét a bp. 384. §. 9. pontban foglalt semmisségi ok alapján megsemmisíteni s egyben elrendelni kellett, hogy az elsőfoku bíróság az új tárgyalás folyamán hallgassa ki a tanukat. Az ügy érdemében az elsőfoku bíróság a tárgyalást azzal kezdte meg, hogy a vádlottakat a bűnösség kérdésében, illetőleg a vád tárgyává tett nyilatkozataik tekintetében csak részben hallgatta ki, a vád többi részeire nézve megelégedett azzal, hogy a vádlottak utaltak az ügyészi és bírói határozat nélkül, — nem tudni mi módon — kérekerített, a Lengyel Zoltán ellen folyamatban levő sajtópör vizsgálati iratai közt levő tanuvallomásokra.

Megengedték, elleneztek

Később a vádlottak és a védők a valódiság bizonyításának megengedését kérték, arra az ügyész is folyton felhívta őket, a terhelt maga is kérte ezt már a feljelentésében s a tárgyalás folyamán is ismételte, sőt feljelentésében nagyrészt ugyanazon tanukra hivatkozott, mint maguk a vádlottak. A bíróság meg is engedte a valódiság bizonyítását, de mikor a védők e célból név- és lakhey szerint megnevezett tanuk megidézését és kihallgatását kérték, az ügyész ellenezésére a védőket indítványokkal elutasította.

A bíróság nem ért egyet az ügyésszel

Minthogy a felelveteli bíróság nem oszthatja az ügyésznek azt a nézetét, hogy ebben a perben a valódiság bizonyítása csak közvetlen szem- és fül-tanúknak — kik a 10.000 forintnak Ullmann Lajos

részéről Polónyi kezébe való leolvasását látták és a pénz átadásának célja tekintetében azoknak, vagy legalább egyiküknek nyilatkozatát hallották — kihallgatása útján sikerülhetne; minthogy a valódiság bizonyításának sikerülte, vagy nem sikerülte kérdésében éppen úgy mint bármely más indítvány fölött, a bíróság a bizonyítékoknak egyenként és egybefüggésükben való gondos mérlegelésével határoz;

minthogy a védők részéről oly bizonyítékokra s illetve oly tanukra is történt hivatkozás, melyek és kik az elhalt Ullmann Lajos közvetlen ténytanúnak most már fel nem vehető vallomását pótolhatják s így a valódiság bizonyítása a közvetett bizonyítékok gondos egybegyűjtése — s a bíróság által egyenként és egybefüggésükben leendő gondos mérlegelés útján is sikerülhet;

minthogy az elsőfoku bíróság a tanukat ki nem hallgatta s a más pörből ismertett vallomásaik tartalmát sem vette jegyzőkönyvbe, a Bp. 331. §-ban semmisség terhe alatt előírt köteleességeit megsértette s ezzel a Bp. 384. §. 5. pontjában foglalt alaki semmisségi okot szolgáltatott;

midőn pedig a valódiság bizonyítása kérdésében a védők indítványa ellenére határozott, a törvénynek a védelem szempontjából lényeges rendelkezését sértette meg s ezzel a Bp. 384. §. 9. pontjában foglalt alaki semmisségi okot szolgáltatott;

s végül midőn a Bp. 313. §. tilalma ellenére más pörben tett vallomásokat olvasott és használt fel, a Bp. 384. §. 8. pontjában foglalt alaki semmisségi okot szolgáltatott; mindezeknél fogva ítéletét a megelőző egész eljárással együtt kellett a felhívott törvényszakszok alapján megsemmisíteni és egyttal el kellett rendelni, hogy az új eljárás folyamán a rendelkező részben már megnevezett tanukat hallgassa ki és pedig a kávéházi beszélgetés tanuit, valamint a Halmos lakásán történt nyilatkozat tanuit és hogy szerezzé be a Kenedi védő által kért iratokat.

Mit tud Vázsonyi?

Minthogy az ügy érdemében az elsőfoku bíróság nem kimerítően hallgatta ki a kávéházi nyilatkozatokat tanuit, — Heltainak a Halmos lakásán történt nyilatkozatára pedig Vázsonyinak kihallgatását teljesen mellőzte, el kellett rendelni, hogy az új eljárás folyamán Vázsonyi is kihallgattassék a következő kérdésekre:

1. Felkérte-e Halmos a tanut, hogy a megindítandó pörben a védelmet vállalja el? Ha igen, hol és mikor kérte fel?

2. Jelen volt-e tanu Halmos lakásán akkor, midőn ott Heltai a vád tárgyává tett nyilatkozatát megteette?

3. Mondja el emlékezete szerint Heltainak az állítólagos megvesztegetéséről tett nyilatkozatát.

Továbbá el kellett rendelni, hogy hallgassa ki Hűvös József és Rózsavölgyi Gyula tanukat meg arra is, mennyiben felel meg a valódiságnak a vádlottak ama védekezése, hogy a kérdéses beszélgetés a Vigadó-kávéház egy elkülönített fülkéjében halk hangon történt; ott a vádlottakon s Hűvös és Rózsavölgyi tanukon kívül más jelen nem volt; a kávéház többi részében pedig ez a halk hangon történt beszélgetés nem is volt hallható. A mennyiben ezt a körülményt a most nevezett tanuk nem tudnák határozottan bizonyítani, e tárgyban helyszíni szemle tartása is szükségesnek mutatkozik.

Az egész eljárás semmis!

A magánindítvány törvényes időben lett előterjesztése kérdésében, valamint az ügy érdemében a további tanubizonyításra a királyi törvényszék a fentiek szerint részletes utasítást, illetve irányítást adott; ellenben a valódiság bizonyítására nézve ezt nem tette és nem tehetné azért, mert az erre vonatkozó döntő ténykörülményeket a Lengyel-fele sajtópörből az elsőbíróság által felolvasott és felhasznált vallomások tartalmát nem ismeri; ezeket ugyan beszerezhetné és felhasználhatta volna, de minthogy az elsőbíróság ebbeli ténylegességét a fentiek szerint semmis bírói esetelemények minősítette, ebben nem tehetette magát részessé az említett vallomásoknak beszerzése és a másodfoku eljárásban való felhasználása által is. Ennélfogva nem is tehetett egyebet, mint hogy az elsőfoku ítéleten kívül még az egész eljárást is megsemmisítette.

Heltai Ferenc nyilatkozata

A Hír munkatársa ma délután felkereste dr. Heltai Ferenc fővárosi bizottsági tagot, hogy megkérdezze véleményét az ügy szenzációs fordulatáról.

— Hígyje el — mondotta dr. Heltai, — egy percz sem kételkedtem az igazságban. Én is csak azt mondhatom, amit Nagy Frigyes császárnak mondott az a bizonyos paraszt: „Vannak még birák Potsdamban!” Az egész világon nem volt még példa arra, hogy valakit, aki tanu-

zasi készséghől elmondja, mit tud, pörbe fogjanak és bizonyításra kényszerítsenek. De még ha legalább bizonyítani engedtek volna. Nemcsak az elévülést bizonyítottuk volna be, de azt is amit Polónyiról állítottunk. A magyar birák igazságszeretete és pártatlansága, most már módot fog nekünk erre nyújtani.

Dr. Heltai Ferenc különben teljesen megvan arról győződve, hogy a megsemmisítő végzést felmentő ítélet fogja követni.

Mit mond Komlós?

A Hír munkatársa előtt a pör másik fősze-replője, dr. Komlós Ágoston ügyvéd, a megsemmisítésről a következőképp nyilatkozott:

— Én is bizonyosra vettem, hogy ezt az ítéletet meg fogják semmisíteni. A járásbírói tárgyalás a szabálytalanságok egész halmazata volt. Az ítélet is annyira felületes volt, hogy a bíró még azt is elfelejtette belevenni, hogy mi a tényállás? Ha ezt belevette volna, akkor lehetetlen lett volna megokolnia a marasztaló ítéletet. Egyebekben az új tárgyalás elé teljes bizalommal nézek, mert a mai végzés megokolása már is kész felmentő ítélet.

A mai nap folyamán úgy Heltai Ferencet, mint Komlós Ágostont számosan keresték föl üdvözlőteikkel barátaik és tisztelőik köréből.

ÚJ GYÓGYMÓD!

KATAPHORESE

Legnagyobb orvosi tudomány győzelemévé nyilvánította a gyógyászat. — Rendkívüli gyógyhatása a leg súlyosabb hátszámknál is oly gyorsan és méltóan érvényesül, hogy a biztos eredmények folytán a tisztelt úr betegségek gyökeres és teljes gyógyulása után fizethető. — E sehol nem létező kedvezményt azon betegek is igénybe vehetik, kik hosszú, éveken át tartó betegségeik, vagy azok súlyos következményei miatt a gyógyulásra már minden reményt föladtak. E korszerű orvosi gyógyászat hazánkban egyedül

Dr. MITZGER hírneves intézetében Bpest, Teréz-körút 44.

Minden gyógyítást az intézet csak személyes szak-szerű és alapos vizsgálat után fogad el, mely tehát a beteg személyes megjelenését megelőző feltétlenül szükséges teszi, mert csak a legújabb vizsgálati eszközök segítségével megállapított diagnózis alapján lehetséges céltudatos, egyéni s tudományos gyógykezelés és ennek alapján teljes sikerű gyógyeredmény. Prospektus és levelekre felvilágosítást ajtalanul küld az intézet. Az intézet egész nap nyitva.

KÖZGAZDASÁG

Köbányai sertésvásár. Sertéskészlet: Január hó 12-ik napján volt készlet 22.615 darab. Január 14-ik napján felhajtott 59 darab. Január 14-ik napján elszállított 177 darab. Január 15-ik napjára maradt készlet 22.497.

A budapesti gabonatorzsde I. Készáru-üzlet

Tartott áron elkel 3000 mm. buza. Egyéb terményekben csekély forgalom volt, árak nem változtak.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 k. 25.30 K., 150 mm. 77.8 k. 25.30 K., 450 mm. 77 k. 25.30 K., 100 mm. 77 k. 25.30 K., 100 mm. 77.3 k. 25.20 K., 100 mm. 77.7 k. 25.30 K., 100 mm. 76 k. 25.10 K., 100 mm. 76 k. 25.— K., 100 mm. 73 k. 22.30 K.
Pestvidéki: 100 mm. 78.5 k. 25.30 K., 100 mm. 79 k. 25.30 K., 100 mm. 77 k. 25.10 K., 200 mm. 76 k. 24.80 K., 500 mm. 76 k. 25.10 K.
Adai: 300 mm. 76 k. 25.20 K.
Fejérmegyei: 100 mm. 78 k. 25.40 K., 100 mm. 76.8 k. 25.10 K.
Mind három hóra.
Zab: 100 mm. 16.50 K.
Készpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet

Szilárdul.
Kötések. Az üzlet folyamán a következő kö-tések történtek:
Októberi buza (1908) 21.22—21.40—21.30
Áprilisi buza (1908) 25.20—25.42—25.34
Októberi rozs (1908) 18.44—18.58—18.54
Áprilisi rozs (1908) 22.42—22.48—22.40
Áprilisi zab (1908) 16.40—16.58—16.54
Májusi tengeri (1908) 13.88—14.—13.94

SZÍNHÁZAK

Csütörtök, 1908. január 16-án.

M. KIR. OPERAHAZ.

Tosca.

Melodráma 3 felvonásban.
Kezdete 8 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Constantin abbé.

Vígjáték 3 felvonásban.
Kezdete 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Nincs elvámolni valója?

Böhözát 3 felvonásban.
Kezdete fél 8 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Kerülő ut

Színjáték 3 felvonásban.
Kezdete fél 8 óraker.

VARSZÍNHÁZ.

Fátum

Társadalmi színjáték 3 felvonásban.
Kezdete 7 óraker.

NEPSZÍNHÁZ.

(Vig-Opera).

Először:

Parasztbecsület.

Zenedráma 1 felvonásban.

Utánna:

A tékozló fiu.

Némajáték 3 felvonásban.
Kezdete fél 8 óraker.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Varázskeringő.

Operett 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Shakespeare.

Kezdete 1/2 8 óraker.

Modern Színház - Cabaret

Andrássy-ut 69.

Telefon 93-16.

5 színpadi tréfa, 24 mulat-
tató művész-művésznő, 3
kacagtató kis bohózát.
Szerzők: Szomaházy, Hel-
tái, Molnár. — Szereplők:
Medgyaszay Vilma, Vörös
Ill, Keleti Juliska, Poor
Lili, Nyárai, Hársány,
Kabók, Boros.
Kezdete 9 óraker.

Budapesti CABARET

Terezkörút 28. sz. (Lombonnière) Telefon 52-88

Minden este a nagyszerű januári műsor!

Felleptek: László Rózi, Ferencczy Karoly, Balogh Béka, Nagy Endre, Földes Ernő, Földes János, Sajtó, Huzár, Gabányi, Máhr, Kováry

4 kis szindarab

25 Cabaret-szám!

4 színpadi tréfa

Jegyek: Bárdnál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut Zipszer-nél, Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztárainál

FOLIES CAPRICE

Irta: SATYR. Rendező: Trebitsch Sándor.

Kezdete: 11 óraker.

„Was Männer fesselt?“

Ezt megelőzi

„Kirándulás a szabadba“

(CABARET) előadja a Folies Caprice egész személyzete.

Egynegyed 10 óraker. Egynegyed 10 óraker.

„Leánynézőben“.

Kezdete: 11 óraker.

Nappali pénztár délelőtt 9-12 és délután 3-6-ig.

Az 1-5 emeleti Casino de Paris-ban reggeli 5 óráig Zene és tánc.

Figaró nagy kávéház

Hajós-utca 25. sz.

A m. kir. Opera közelében.

Vasárnap és ünnepnap délután

KATONA-ZENE

Minden este egy BALÁZS GUSZTI 12 tagból álló bandájával hangversenyez. — Kitűnő és pontos kiszolgálásról gondoskodik

Wolf József, tulajdonos.

Ne vegyen üzleti kész cipőt

és ne csináltassa szakavatlan cipésznek, ha kényelmes és jó cipőt akar 6 forintért csinálunk elegáns férficipőt, 5 forintért nőt, bármilyen kivitelben, nagy színes minőségű mérték után egy évi jótállás mellett teljes garanciát nyújtunk. Cipőim viselése után elmullik a bőrkeményedés, fagyás, izzadás, tyuknemű bűnyök, tudtalp, bármiféle láb-
látra könnyű, kényelmes cipőt csinálunk, a legkényelmesebb rendelést a legnagyobb ügyfelemmel és későreim. A címet tessék eltenni és bármikor levelezőlapj értesítés után kérésre meggyek.
Nyári János Budapest, Csengeri-utca 76. sz. műortopéd cipész.
Vidék megrendeléshez egy használt cipő beküldése elegendő.

Kérje ingyen

és bérmentve nagy, gazdagon illusztrált főrajzgyűjtemet 3000-nél több ábrával mindennemű nickel-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany- és ezüstórák eredeti gyári árában.
Nickel-Remontoir óra ... K 3.-
System Roskopf-Patent óra ... 4.-
Svájci eredeti System-Roskopf Patent Védjegyzett Nikkel Sas-Roskopf hor-
gony Remontoir óra ... 7.-
Goldin-Remontoir óra „Luna” művel, duplafedelű ... 8.50
Ezüst Remontoir óra „Glória” művel, nyitva ... 8.40
Ezüst Remontoir óra duplafedelű ... 12.50
Ezüst páncél lánc ugró gyűrűvel 15 gramm nehéz ... 2.80
Orosz-Tula-Nikkel henger Remontoir óra „Luna” művel ... 10.50
Ébresztő-óra ... 2.90
Konyha-óra ... 3.-
Schwarzwald óra ... 2.80
Kakuk-óra ... 8.50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Koc-
kázat kizárva! — Becserülés megengedve vagy a pénz vissza.
Első órágyár Brűxben. KONRAD JÁNOS és k. ir. udvari szállító
BRUX, 741. szám. (Csehország) 10147

FIGYELEM!

Az arcképfestészet terén egész új! Egy elegáns kivitelű, élethű, cartonra színen festett arckép szíles, arany, ezüst, ó-arany, vagy színes keretben

5 koronáért!

Hasonlatosságért szavatolom. 30937
ZALA REZSŐ arcképfestő Budapest, VI., Király-utca 70.

Itt vegyünk! Itt jót kapunk!

Kosmos

vegyészeti és kozmetikai labororium Győr, Baross-ut.

Tyukszemet, bőrkeményedést azonnal eltávolít a KAISER-féle Tyukszemhalál ára 70 fill. Fagy-, viszketés és bőrbajok ellen a „KOSMOS”-fagyhal-
zsam 90 fill.
A legjobb és leg-
erősebb sósborszesz az ERŐSÓSBORSZESZ. Ez maga az erő és egészség. Ára 2 kor., 1 kor. és 30 fill.

Csodás hajnövesztő Peilicose ára 3 kor.

A szépségápolás biztos szere a „HOPPA” ára 2 kor. 50 fillér.

Minden kérdésre szívesen felel a „KOSMOS”-laboro-
rium, hol ezen cik-
kek kaphatók.

Megbízható! Olcsó!

Világhírű zongorák

mint Bösendorfer, Ehrbar, Bech-
stein, Ibach, Gaveau Párisból
stb. legelőbbban vásárol-
hatók és bérelhetők.

Keresztély

hírneves zongorateremben

Budapest, Váci-körút 21. sz (Iparudvar)

Rum és likörök

készítése házilag!!

100%-200% megtakarítás!

fillér 80 fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonat, vagy az alább felsorolt likörkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1/2-2 liter igen finom rumot, vagy 2/3-3 liter igen finom likört készíthetünk. Haz-
nálati utasítás minden üveghez. — Allach, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárlikör, Curacao, Cseresznyelikör, Diólikör, Fodormenta, Kakao, Kávé (Crème de Mocha), Kéményes, Meggylikör, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-
kivonat és Cognackivonat
1 kor. beküldése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likör vagy rumkivonatot próbára. Főraktár

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár

Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

Magyar Verseny

a létező legjobb és legolcsóbb egyen-
letesen égő és meg nem barnuló
szivarkahüvely,
minőség és kivitelben fölmúlja az
összes drágább idegen gyártmányokat,
100 drb. 20 fillér, 1000 darab, töltő-
géppel együtt 1 kor. 80 fillér. Egy
5 kilós postacsomagot (7000 darab)
teljesen bérmentve szállítok és aki ily
megrendelésnél ezen lapra hivatko-
zik, még külön 5 százalék enged-
ményben részesül.

Telefon 63-44.

Telefon 63-44.

RICHTER LIPÓT

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 83. sz.

Most jelent meg!

A Fidibusz

1907. évi egész évfolyama

díszkötésben.

Ára 5 korona.

A Fidibusz

1905/1906 és 1907. évi

teljes évfolyama együtt

8 korona

mérsékelt áráért kapható!

Tartalma: 2000 elbeszélés, 2000

adoma, 2000 művészi kivi-
telű karikatúra, elsőrangú
íróktól és festőktől.

Megrendelhető a pénz előle-
ges beküldésével vagy után-
vét mellett a FIDIBUSZ ki-
adóhivatalában, Budapest,
VIII., Rökk Szilárd-utca 9.

Gyűjtők figyelmébe!

A FIDIBUSZ minden évfolyama az év végén díszkötésben meg fog jelenni.

A Fidibusz előfizetési ára:

Negyedévre K. 1.50

Félévre K. 3.-

Egész évre K. 6.-

Egy szám ára 5 krajcár.

Aki a FIDIBUSZRA egy fél-
évre előfizet, díjtalanul kapja
a FIDIBUSZ 1908. évre szóló
díszes naptárát.

APRÓ

E rovatban minden szöveges hirdetésnek 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely fel... megküldenek a kiadóhivatalba...

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés... számított négy hét alatt címzett...

A NAP - A HIR apróhirdetési levelezőlapjai kaphatók: Budapesten és a vidéken minden hirlap-elérési körzetben.

Olcsón levelezhet mindenki, aki A Nap: A HIR apróhirdetési lapját megveszi.

Házasedhat mindenki, aki A Nap: A HIR apróhirdetési lapját megveszi.

Állást kaphat mindenki, aki A Nap: A HIR apróhirdetési lapját megveszi.

Betöltendő állást kereshet a legsikeresebben A Nap: A HIR apróhirdetési lapját megveszi.

Oktatást nyújthat mindenki, aki A Nap: A HIR apróhirdetési lapját megveszi.

Butor legelősebb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.

Állás-vétel legelősebb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.

Lakás legelősebb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.

Pénzkölcsön legelősebb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.

Gyümölcs legelősebb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.

Üzlet legelősebb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.

Ingtatlan legelősebb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.

Házasság legelősebb közvetítője A Nap: A HIR apróhirdetési levelezőlapja.

Férjhez mehet bármely vidékről, 60 évestől mindenki nőül vehet, legmagasabb körökig, Szirmák Imre által.

Betöltendő állások Mider varráshoz munkásnő, valamint tanulóknak, szöveges felvételt. Mme Juliette Kovács, Dorottya-u. 11. II. em.

Új állásokról megjelent az Országos Pályázati Közlöny. Ára 50 fillér. Bélyegzővel beküldhető. Budapest, Nap-utca 13.

Női állások: gondnoknői, kulcsárnői, pénztárosnői, társalkodónői, háztartásnői, gazdasági, elárulónői, fűrészemelési, összes állások olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben.

3 gazdatiszti állás betöltendő. Feltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben.

Állást keresők Gazdaasszony, ki jól főz, a háztartás minden ágában járatos, hosszú bizonyítványokkal rendelkezik.

At.c.gazdaközönség és Iparvállalkozók Egyesülete ajánlom 1908 óta fennálló gazdasági és Iparasszociációt elhelyesztéstudó.

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíróiskola. Díjtalan gépirás-oktatás.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Polgáriskolai redlikolai, gimnáziumi, kereskedelmi és egyesületi képzésre alkalmas iskolák.

Butor Modern szöveggyűjtemény, részletek, mátracok olcsón kaphatók.

Butor Különféle butorok azonnal olcsón eladóak.

Butor Háló és ebédlő garnitúrák, csillárak, réságyak, szöveggyűjtemények.

Butor Uj rendszerű BUTORHITEL. Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók kézművesről v. munkánál előkészített részletekkel.

Pénz Pénzkölcsönt banktól vagy priváttól gyorsan folyósítanak.

Pénz Pénzkölcsönt 300 koronáig, kereskedőknél, iparosoknál, üzletosoknál.

Pénz Pénzkölcsönt kaphatnak leggyorsabban katonasági, hátrései, nyugdíj, állami, városi hivatalnokok.

Pénz Pénzkölcsönt kaphatnak leggyorsabban katonasági, hátrései, nyugdíj, állami, városi hivatalnokok.

Lakás Butorozott szoba ingatlannal, 13 forintért azonnal kiadó.

Tisztességes családnál magános varrónő géphajlítással lakást kaphat.

Klubnak pénztáratnok, irodának, előadó vállalatnak stb.

Külön bejárata elegáns berendezett szobák azonnal olcsón kaphatók.

Üzlet Hevesmegyei nagykereskedés egy forgalmu üzlet.

Eladó üzlet! 30 év óta fennálló terményüzlet.

Különféle Citera és arionegedűsített legjobban csakis Hornik tanítványoknál.

Értesítés! Van szerencsés tisztelt véleményem szerint, hogy mindenféle redőny készítését.

Hajjel-tünetű nőknek 3 perc alatt gyökeresen, fájdalom, folt nélkül.

Szüleznő több év óta klinikai gyakorlatot, tanácsot, segélyt nyújt.

SchnitzerMór tea és rum nagyban bevezetve BUDAPEST.

SchnitzerMór tea és rum nagyban bevezetve BUDAPEST.

SchnitzerMór tea és rum nagyban bevezetve BUDAPEST.

Hölgyeknek tanácsot adok kényelmes lakásban szállásokat fogadok.

Magánkutató iroda Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket.

8 koronáért 30 rőtös bőreres végvászont, kanavászt.

Hajeltávolítás (hölgyeknek) az arc és karról 5 perc alatt.

Okleveles szülésznő szülést előfogad, segélyt, tanácsot nyújt.

Meghülésből származó hirtelen haloknál használjon Réthy-féle cukorkát.

Egy háztartásban se hiányozhat a hírneves Majthényi-féle „Diadal”-szószeresz.

„Diadal”-szószeresz mely gyógyhatásánál fogva felülbírja az összes forgalomban.

Majthényi Béla droguistánál Budapest, IX., Várház-körút 15.

Hajhullás és korpaképződés ellen a legmegbízhatóbb szer a Majthényi-féle Tanno-chinin hajszesz.

Fried Ármín szabómesternél Budapest, Váci-körút 39. H. Vidékre minták hermetizáló. Három öltöny rendelésnél éves vasúti jeggyel ellátott szabásom költségemen odautazik.

35 korona Egy dívtartó ártomány vagy felülő méretű úniá remek szabásban, három gajpuzsárval.

Beraktározási előlegező- és betöltési vállalat.

Heller Testvérek, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Károsvá) ut- sarok. Telefonszám 79-65.

Heller Testvérek, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Károsvá) ut- sarok. Telefonszám 79-65.

Heller Testvérek, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Károsvá) ut- sarok. Telefonszám 79-65.

Heller Testvérek, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Károsvá) ut- sarok. Telefonszám 79-65.

Száraz, törekeny és molyos haj legbiztosabb gyógyszere a „Moelle de Boeuff”

„Moelle de Boeuff” marhavéltó china-pomádó. Hajnövesztő hatása ámulatos.

„THE ROYAL” beszélőgépek a legújabb modelleket szolgálnak az eredeti gyári árakon.

45% árleszállítással szállítunk havi 8-10 kor. részletekre is, vidékre is bárholva.

Láng Jakab és Fia grammofon nagykereskedők Budapest, József-körút 41.

Kedvező alkalom! 6 KORONÁÉRT kúldök 4 és fél kiló (kb. 50 db) kesved megsejtült finom enyhe pipereszappant.

Auffenberg József Post, VIII., Varsány-utca 6.

Elsőrendű SINGER varrógépeket nagyban eredeti gyári árban 5 koronától feljebb és minden aronélis nélkül havi 8-10 kor. részlete szállítunk 10 évi jótállással.

LÁNG JAKAB és FIAI varrógép- és kerékpár-nagykereskedők Budapest, VIII., József-körút 41.

35 korona Egy dívtartó ártomány vagy felülő méretű úniá remek szabásban, három gajpuzsárval.

Fried Ármín szabómesternél Budapest, Váci-körút 39. H. Vidékre minták hermetizáló. Három öltöny rendelésnél éves vasúti jeggyel ellátott szabásom költségemen odautazik.

Beraktározási előlegező- és betöltési vállalat.

Heller Testvérek, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Károsvá) ut- sarok. Telefonszám 79-65.

Heller Testvérek, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Károsvá) ut- sarok. Telefonszám 79-65.

Heller Testvérek, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Károsvá) ut- sarok. Telefonszám 79-65.

Heller Testvérek, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Károsvá) ut- sarok. Telefonszám 79-65.

Heller Testvérek, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Károsvá) ut- sarok. Telefonszám 79-65.